

M. DUPONT

EN

HET WERK OVER HET H. AANSCHIJN.

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENING

DOOR

DEN ABT JANVIER

Deken van het Kapittel van de Aartsbisschoppelijke
Kerk van Tours, bestuurder van het werk van
het H. Aanschijn.

PRIJS 40 CENTIMES.

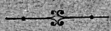


EIGENDOM.
TOURS

Oratoire van het H. Aanschijn, 8 Rue Saint Etienne 8
1883.

Broederschap van het H. Aanschijn.

Formaliteiten om het op te richten.



1^o. De machtiging vragen van den bisschop met goedkeuring van het hoofdbestuur.

2^o. Het reglement aannemen van de broederschap van het H. Aanschijn van Tours, met de wijzigingen, welke de bisschop voor die plaats noodig zal achten.

3^o. Een bewijs ontvangen van lidmaatschap, dat nooit geweigerd wordt, van den bestuurder der eerherstellende Aartsbroederschap van Saint-Dizier bisdom van Langres (Haute Marne).

4^o. Een afbeeldsel van het smartvolle Aanschijn onzes Heeren gelijkvormig aan dat van M. Dupont ter vereering uitstellen en er een lamp voor branden, indien het mogelijk is.

5^o. Een bewijs ontvangen van Vereeniging van gebeden en verdiensten van den bestuurder der broederschap van Tours, en, in ruil de verbintenis nemen om zooveel mogelijk de geest van herstelling en vereering van het H. Aanschijn te verspreiden.

VOORWAARDEN OM AAN ALLES DEELACHTIG TE ZIJN.

1^o. Zich laten inschrijven op het register in de kapel van het Heilig Aanschijn.

2^o. Het reglement ontvangen met het bewijs van aanneming.

3^o. Dagelijks het Onze Vader, het Wees Gegroet en een Gloria Patri bidden tot eerherstel.

4^o. Het kruis van de broederschap dragen.

5^o. De godslasteringen en ontheiligingen beletten, of ze herstellen, ten minste door een inwendige akte.

6^o. De devotie tot het Heilig Aanschijn verspreiden.



M. DUPONT

EN

HET WERK OVER HET H. AANSCHIJN.

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENING

DOOR

DEN ABT JANVIER

Deken van het Kapittel van de Aartsbischoffelijke
Kerk van Tours, bestuurder van het werk van
het H. Aanschijn.

PRIJS 50 CENTIMES.



Bibliotheek
MINDERBROEDERS
WEERT.

EIGENDOM.
TOURS

Oratoire van het H. Aanschijn, 8 Rue Saint Etienne S,
1893.



M. DUPONT

EN

HET WERK OVER HET H. AANSCHIJN.

GESCHIEDKUNDIGE AANTEEKENING

DOOR

PD
DEN ABT JANVIER

Deken van het Kapittel van de Aartsbisschoppelijke
Kerk van Tours, bestuurder van het werk van
het H. Aanschijn.

.....
PRIJS 50 CENTIMES.
.....



Bibliotheek
MINDERBROEDERS
WEERT.

EIGENDOM.
TOURS

Oratoire van het H. Aanschijn, 8 Rue Saint Etienne 8,
1893.

IMPRIMATUR.

Tours, 26 Januari 1882.

† CHARLES, Aartsbisschop van Tours.

L
van
Men
dat
den
veel
gen
kelij
nen
te d
meer
W
vold
verbe
eene
werkt
De n
genoe
den
over
over
toever

Aan de vrienden van het Heilig Aanschijn.

Drie uitgaven van de korte levensbeschrijving van M. Dupont waren spoedig uitverkocht. Men vroeg om een vierde. Men verzekert ons, dat zij na het groote en het beknopte leven van den dienaar Gods, toch nog nuttig zal zijn en veel voldoening geven. Kort, eenvoudig, en tegen een geringe prijs te krijgen, zal zij gemakkelijk te verspreiden zijn en zal zij steeds dienen om de gedachtenis van den grooten Christen te doen vereeren, wiens naam hoe langer zoo meer bekend wordt.

*Wij hebben volgaarne aan deze verzoeken voldaan. Daarenboven is deze uitgave zoo verbeterd en vermeerderd, dat het in waarheid eene geheel nieuwe uitgave is, veel beter afge-
werkt en te zamengevoegd dan de voorgaande. De nieuwe titel die wij haar geven, duidt het genoeg aan. Men zal er bijzonderheden vinden over de Priesters van het H. Aanschijn, over het werk waar zij aan verbonden zijn, over de broederschap waarvan hun het bestuur toevertrouwd is, nauwkeurige en tot nu toe onge-*

drukte aantekeningen, die ons geschikt voorkomen om aan de wenschen* te voldoen, die men ons zoo dikwijls bekend gemaakt heeft.

Voegen wij er nogtans bij, dat deze bladzijden niet voldoende zullen zijn om aan den nieuwsgierigen lezer in alle opzichten de deugden en wonderen van den „Heiligen man van Tours” te leeren kennen men zal toch altijd zijn toevlucht moeten nemen tot zijn eigenlijke geschiedenis (1) die wij op twee verschillende wijzen hebben uitgegeven, eene beknopte en volksuitgave in één deel in-12 en eene groote uitgave in twee deelen onlangs uitgegeven door de heeren Mame, beide met genoeg door een ieder gelezen.

Hoe gering dit nieuwe werkje ook zij, wij dragen het als een bewijs van dankbaarheid, „aan de vrienden van het H. Aanschijn” op, die ons zoo zeer in ons werk aangespoord hebben. Wij hopen, dat zij wel zullen willen voortgaan, in naam van M. Dupont, de weldoeners en de apostelen te zijn! Wij rekenen op hunnen ijver om deze uitgave zooveel mogelijk te verspreiden, en aan allen, die men het nuttig zal achten, te doen lezen. Dank aan hunne toewijding, zal zij, hopen wij, hare vruchten dragen. Mochten wij door vereenigde en edelmoedige pogingen, er in slagen om waardig het H. en aanbiddelijk Aanschijn onzes Heeren

(1) Leven van M. Dupont, volgens zijne geschriften en andere geloofwaardige stukken, door den abt Janvier, 2 deelen in-12 6 franken 50 centimen, verkrijgbaar in de kapel van het H. Aanschijn, en bij de heeren Mame uitgevers te Tours Verkort leven van M. Dupont geschikt voor het volk één deel in-12 3 franken 50 centimen.

Jezus te verheerlijken, en de ongehoorde beledigingen te herstellen, die men Hem in onze dagen aandoet, en op die wijze krachtladig mede werken aan de verdediging van onze Moeder, de H. Kerk, en aan het heil van Frankrijk ons geliefd vaderland!

Zoo als bij de voorgaande, verklaren wij ons hier in alles te schikken volgens de besluiten van Urbanus VIII, hetgeen betrekking heeft op de godvruchtige personen wier leven men schrijft.

15 September 1883.

P. JANVIER



24^e

van

vro

doc

hei

I

van

naa

sch

ter

pra

van

gen

Ma

geg

De

de

maa

opp

op

dig

in p

T

zeid

M. DUPONT.

I. ZIJNE JEUGD.

Leo Papin-Dupont werd te Martinique den 24^{sten} Januari 1797 uit een adelijk geslacht, van Bretanje afkomstig geboren. Van zijn vroegste jeugd af, onderscheidde hij zich door zijne oprechtheid van karakter en zuiverheid van ziel.

Het volgende staaltje is er een bewijs van. Nog heel jong zijnde, ging hij reeds naar school, op zekeren dag maakten de scholieren van de afwezigheid van den meester gebruik om zich te vermaken met lachen, praten, over de lessenaars te loopen, in plaats van te leeren. Door het geweld opmerkzaam gemaakt, kwam de meester eensklaps binnen. Maar iedereen was dadelijk op zijn plaats gegaan, en alles scheen in de beste orde. De meester wilde weten wie de daders van de wanorde waren; hij ondervraagt hen; maar volgens hun zeggen waren zij allen even oppassend geweest. Slechts de kleine Leo, op zijne beurt ondervraagd, bekende eenvoudig en openhartig, dat hij zich vermaakt had in plaats van te werken.

Toen het uur van uitspanning daar was; zeide de meester ernstig; o; neen vriendje,

gij verdient niet bij deze brave kinderen hier te blijven. Ga maar naar de speelplaats ... Hij zond hem naar de recreatie, en de andere kregen een flinke berisping en moesten blijven doorwerken. Als hij dit uit zijne jeugd met zijne gewone vroolijkheid verhaalde, verhief M. Dupont altijd zeer de oprechtheid en openhartigheid, die hem altijd, zoo als hij zeide, zeer goed te pas waren gekomen.

Hij had zijnen vader, die te Brest in 1803 als kapitein van de infanterie gestorven was, slechts weinig gekend. Hij had een broeder, Theobald geheeten, die vier jaar jonger was dan hij en met wien hij zijne studiën te Pentlevoy deed. De twee broeders brachten hunne vacantie door op het kasteel van Chissay, in le Blésois, bij den graaf Gaigne van de Marrolles, hun oom, die hen als zijne kinderen behandelde. Te midden van een gezelschap van neefjes en vrienden, was Leo door zijne meegaande en vroolijke aard daar spoedig bemind en wist alle harten tot zich te trekken. Vroolijk, levendig en altijd klaar om iemand een genoegen te doen, was hij het middenpunt van de spelen en de genoegens van zijn leeftijd; maar tevens bezat hij een mannelijke standvastigheid, en een wilskracht, die de kiem van de heldhaftigste deugden deden zien. Daar men hem voor het gerechtshof wilde opleiden, zoo werd hij, na zijne studiën in het kollegie geëindigd te hebben, naar Parijs gezonden om zijne studiën in de rechtsgeleerdheid te doen,

waar hij buiten de openbare lessen, nog privaattles nam bij een Onderwijzer.

Het verblijf in de hoofdstad was niet zonder gevaar voor hem. Het was in het jaar 1818. Een jonge Amerikaan van een en twintig jaar, die over een groot fortuin kon beschikken, tijd in overvloed had en een groot hart bezat, zoo leefde hij op een grooten voet. zonder nogtans in het minste van de Christelijke gewoonte af te wijken; hij bezocht volgaarne de zalen van de groote wereld van dien tijd. Vooral hield hij hartstochtelijk veel van rijden. Op zekeren dag nu geraakte zijn schitterend equipage verward tusschen een troep kleine schoorsteenvegers, waarmede de straat overdekt was. Geheel verwonderd, vraagt hij wat hier gaande is, en verneemt, dat deze arme kleine kinderen onder de bijzondere bescherming staan van eenige jonge lieden van zijn stand en door hen verzorgd werden. Dit liefdewerk trekt hem; en hij vraagt om er deelgenoot van te mogen worden. Zoo was hij dus in vriendschapsbetrekkingen met vrome jonge lieden gekomen, die aan het hoofd van dit werk waren, en vervolgens zag hij zich in betrekking met mannen van een grooten naam en groote deugd, zoo als de abt de Frayssincus, Laurentie, X M. Bordier. De Voorzienigheid had hem deze ontmoeting en deze kostbare kennissen bezorgd.

Ongetwijfeld gebeurde toen hetgeen hij in een vertrouwelijken brief aan een vriend schreef: „Eensklaps schitterde het licht in

zijn vollen glans voor mij. Deze lichtstraal deed mij de waarde van een Christelijk leven inzien, de noodzakelijkheid van mijne zaligheid!... Maar de genade moest tusschenbeide komen!... Zij kwam inderdaad met kracht en zegevierde. Leo brak met zijne wereldsche gewoonten, beperkte zijne gedachten en leidde een ernstig leven geheel gewijd aan de vroomheid en aan de goede werken. Deze daad uit zijne jeugd kan tot bewijs strekken waarom M. Dupont zich steeds het Werk van de kleine schoorsteenvegers aantrok; men weet toch, dat hij de eerste was die dat werk te Tours begon, daar hij zelve deze kinderen in de kapel van de Carmelitessen rondom zich vergaderde, tot herinnering aan hetgeen hij zijne bekeering noemde.

Toen hij opgenomen was in de beroemde congregatie van de Allerheiligste Maagd, te Parijs door Pater Delpuits gesticht, maakte de bekeerde het zich tot een plicht om er al de regels van na te komen zonder eenig menschelijk gezicht, zonder eenige toegevendheid, maar met al de vurigheid en oprechtheid, die aan zijn karakter eigen waren. Op zekeren Zondag, toen hij op reis was en Nantes doortrok, gaat hij des morgens naar een kerk, en vraagt aan de pastoor van de parochie zoo goed te willen zijn om zijn biecht te hooren daar hij te Communie wenschte te gaan. De abt, die daar een schoone jongeling volgens de Parijsche mode sierlijk gekleed, voor zich ziet, kan niet gelooven dat

het gemeend is, en durft hem niet te ontvangen om hem te hooren; zoo zelden gebeurde het in dien tijd, dat men een jongeling uit de groote wereld het menschelijk opzicht zoo zag trotseeren om publiek de H. Communie op een gewonen Zondag te vragen! De jonge Dupont, die door zijn verlegen gezicht zijne gedachte raadde, verklaart rond uit, dat hij „congreganist” is, en dat hij als zoodanig het zich tot een gewoonte en een regel gemaakt heeft om alle acht dagen de H. Sacramenten te ontvangen. De abt, even gesticht als verwonderd, ontving hem toen met vreugde.

Zoo wat om denzelfden tijd gebeurde het volgende, hetgeen ons door een ooggetuige medegedeeld is: ik bevond mij in de vergadering van schuldeischers, die daar vereenigd waren om het bankroet van een armen huisvader, een papierhandelaar, die verplicht was zijne betalingen te staken, wegens een te kort van 1.500 fr. toen M. Dupont juist op dat oogenblik in het magazijn kwam om er iets te koopen. De droevige gezichten van de aanwezenden treffen de zoo even binnengekomene, die naar de oorzaak vraagt. Toen men hem alles verteld had, zeide hij: „Neem mijn paard en mijn tilbury, verkoop ze en betaal er mede.” En hij had een prachtig paard, een van de sierlijkste in die dagen. Deze vrijwillige akte van liefde maakte indruk op de omstanders; het bankroet werd niet verklaard en de de arme koopman kon zijne zaken voort-

zetten. — Ik zou niets verwonderd zijn, merkt de verhaler aan, als de heiligheid van M. Dupont van dit oogenblik dagteekende.

De genade veranderde inderdaad langzamerhand zijn karakter en bracht hem tot de volmaakste akten. Wij zullen er een voorbeeld van aanhalen, dat ons door een brave dame, Mevrouw Contour verhaald is, die toen meesteres was van het huis te Parijs, waar de jonge student woonde en aan wie hij dikwijls zijne kleine tegen- en verlegenheden mededeelde. „Dan zelfs, zeide zij, als de levendigheid van zijne natuur hem dikwijls de grenzen der zachtmoedigheid te buiten deed gaan, was zijn terugkeer even spoedig, als zijn berouw oprecht was, en dat men zelfs zeggen moest dat zijne akte van deugd veel grooter was dan de fout zelf. „Op zekeren dag, toen Leo op het punt stond om uit te gaan, bemerkte hij, dat een bankbriefje van 1000 fr., dat hij wisselen wilde, verloren was. Hij zoekt; hij is gehaast, want men wacht op hem. Bij de onzekerheid en de haast om het te zoeken voegt zich nog de vrees dat hij aan den eerbied tekort zal schieten, die hij aan de personen verschuldigd is, die op hem wachten; dit alles zag men dnidelijk aan zijne handelswijze, en aan zijne woorden.

Na de angst wordt hij ongeduldig, en begint vervolgens veronderstellingen te maken. Hij had Mevrouw Contour laten roepen, die hem hielp zoeken. Eindelijk

kan hij zich niet meer inhouden en terwijl hij op zijn bediende wijst: zegt hij, deze ongelukkige was alleen hier." De bediende wordt zoo bleek, dat men er van schrikt, maar zegt geen woord. Mevrouw Contour zeide tot hem: „bedaar eerst, mijnheer Leo; ik belast mij met die zaak; gaat gij maar uit. Ik zal u het geld voorschieten, dat gij vandaag noodig hebt, laat mij uwe sleutels, ik zal uwe kamer sluiten en op nieuw alle nazoeken.

Voor het oogenblik gerustgesteld, bedankt Leo haar, maar nog geheel in de war door zijne drift tegen zijnen bediende. Toen hij vertrokken was, opende zij al de laadjes van de schrijftafel en onderzocht ze alle zorgvuldig; na vele vergeefsche pogingen kwam zij op de gedachte om al de laadjes er uit te nemen. Tot hare groote voldoening, vond zij het bankbriefje verknoeid en tegen den rug van de schrijftafel aangedrukt, zoo als het dikwijls gebeurt met het open- of toedoen van eene lade, die vol papieren is. De arme bediende was genoodzaakt geweest om zijn heer te volgen en wist natuurlijk niets van dezen gelukkigen uitslag. Mevrouw Contour wachtte op Leo. Zij had nauwelijks den tijd om hem te kunnen uitleggen waar zij het bankbriefje gevonden had. Zonder een oogenblik te aarzelen, werpt Leo Dupont zich aan de voeten van zijn bediende, vraagt hem al snikkende vergiffenis, en sedert dien tijd wist hij in zijne edelmoedigheid niet wat te

doen, om hem de valsche beschuldiging, die hij hem aangedaan had, te herstellen.

Toen hij naar Martinique naar zijne moeder teruggekeerd was, die intusschen met M. d'Arnaud hertrouwd was, had hij het ongeluk zijn broeder Theobald te verliezen, die hem bijna plotseling ontrukt werd door eene kwaadaardige koorts, op den leeftijd van vijf en twintig jaar. Het schijnt, dat Leo op dat tijdstip er over dacht om priester te worden, maar de tegenstand en de verlatenheid van zijne moeder waren wettige beletselen. Andere beproevingen waren hem weggelegd. Het duurde niet lang of hij werd van Auditeur van den raad aan het koninklijk hof te Martinique tot raadslid benoemd. Op dertigjarigen leeftijd, huwde hij met mejuffrouw Karolina d'Andiffredi, die vier en twintig jaar was. Deze jonge, edele dame, wier hoedanigheden en deugden, welke bij haar door eene voortreffelijke opvoeding ontwikkeld waren, hem beloofden gelukkig te maken, werd hem plotseling na eenige gelukkige jaren door den dood ontrukt, en liet hem eene eenige dochter na. Henriette, slechts acht maanden oud. Deze onverwachte slag trof M. Dupont diep. Het geloof nam bij hem nogtans de overhand, maar zijne gezondheid, te veel geschokt door het verdriet en tengevolge van eene zware ziekte, had behoefte om weêr wat hersteld te worden. Hij verkreeg verlof aan het hof om naar Frankrijk te gaan, en kort daarop

M
H
d'
en
vi
ste
he
ve
me
ter
ma
ove
ben
betr
die
lijk
M.
kerk

nam hij zijn ontslag. Een aanzienlijk fortuin van 800,000 fr. stelde hem in staat op eene fatsoenlijke en onafhankelijke wijze te leven. Hetgeen hem hoofdzakelijk deed besluiten om zich bij voorkeur te Tours te vestigen was, dat zijne vrouw hem op haar sterfbed had doen beloven om de opvoeding van hunne dochter toe te vertrouwen aan de eerbiedwaardige Moeder de Lignac, overste der Ursulinen, door wie zij zelve opgevoed was, en voor wie zij steeds eene dankbare gedachtenis koesterde.

II. ZIJNE KOMST TE TOURS.

In het jaar 1834 kwam M. Dupont uit Martinique te Tours met zijn dochtertje Henriette, twee en een half jaar oud, Mevrouw d'Axnaud, zijne moeder, Alfred, zijn neger en Adèle, een jonge mulat, die sedert haar vijftiende jaar bij hem in dienst was en hem steeds trouw diende tot aan zijn dood en hem overleefde; wij hebben verschillende vertrouwde bijzonderheden van haar vernomen, die men in dit verhaal zal vinden.

Het eerste van alles, toen hij nog maar ter nauwernood gevestigd was, hield de ex-magistraat van de Antillen, na alle met de overste van de Ursulinen besproken te hebben wat de eerste opvoeding van zijne dochter betrof, zich ernstig met de gedachte bezig, die hij reeds in zijne jeugd gehad had, namelijk om priester te worden. Zijn biechtvader, M. Joliff du Colombier, pastoor van de hoofdkerk, dien hij raadpleegde, en de Eerwaarde

Moeder de Lignac, aan wie hij het eveneens mededeelde, aarzelden geen oogenblik als waren zij het overeengekomen om hem van dit plan af te brengen, overtuigd, dat hij meer goed zou doen met in de wereld te blijven. Hij luisterde naar dezen dubbelen raad en hield zich sedert dien tijd slechts onledig met goede werken. Zijn manier van leven maakte indruk op de stad. Zonder eenig menschelijk opzicht, vreesde hij niet in het minste om in alles en overal tatoonen, wat hij was en wat hij zijn wilde; een oprecht en ijverig Christen, die openlijk zijn geloof door zijne woorden en zijn gedrag beled. Het zien van eenige openbare schandalen ontvlamde hem en bracht hem dikwijls tot daden van geweld waaraan de goede inwoners van Tours niet gewoon waren. Op zekeren dag kwam hij voorbij een winkel, waar hij aan de deur een onbetamelijk schilderij uitgestald zag, met een enkelen trap scheurde hij het doek, en betaalde aan den koopman, hetgeen zij waard was, op voorwaarde dat hij nooit meer dergelijke voorstellingen aan den openbaren weg zou uitstellen.

De godslasteringen wekte vooral zijne smarten en zijn ijver op. Eens op reis zijnde, was hij op den bok naast den koetsier gezeten. Deze nu, terwijl hij eensklaps toegaf aan eene te slechte gewoonte, sprak eene godslastering uit. Op hetzelfde oogenblik geeft M. Dupont hem een slag in het gezicht. Verwonderd en verbitterd laat de koetsier zijne paarden stil staan en beroept

z
is
h
h
u
le
de
w
M
w
ev
sp
loc
he
ar
zij
te
wa
T
een
hen
Hij
leef
het
zich
gebe
H
bij
hij
toen
in
houd
zoo
H t

zich op de belediging, die hem aangedaan is. „Ongelukkige, antwoordt M. Dupont hem met gezag, gij hebt mij beledigd! Gij hebt mijn Vader beledigd! En wie geeft u het recht om mijn Vader aldus te beledigen! — Uw vader? zeide de verwonderde godslasteraar, even verbaasd over dit woord als over den slag. — Ja, herneemt M. Dupont, God is mijn Vader en de uwe, waarom beledigt gij Hem, zooals gij daar even gedaan hebt?” En met al zijne welsprekendheid en de vurigheid van zijn geloof deed hij hem begrijpen, hoe onwaardig het is een God aldus te beledigen. De arme man, geheel verlegen, beriep zich op zijne ongelukkige gewoonte en beloofde zich te beteren. Aan het einde van de reis waren zij de beste vrienden.

Toen M. Dupont hem verliet, gaf hij hem een vijf frank stukje in de hand en verzocht hem om hem te Tours te komen bezoeken. Hij zag hem inderdaad later terug, hij leefde als een goed christen en verklaarde het aan hem te danken te hebben, dat hij zich geheel en al van zijne slechte gewoonte gebeterd had.

Het ontvangen der H. Sacramenten was bij den vromen Amerikaan een gebruik, dat hij in zijne jeugd te Parijs aangenomen had, toen hij congreganist was; en dat hij getrouw in zijn familieleven te Martinique onderhouden had. Daar hij vrijer te Tours was, zoo naderde hij ook meermalen tot de H. tafel.

Het was iets geheel nieuws bij een gewoon mensch, op een tijdstip, dat de veelvuldige communie weinig beoefend werd, zelfs door de vrouwen en godvruchtige personen. M. Dupont verwonderde zich, dat men hem hierdoor opmerkte, zoo natuurlijk scheen het hem, dat men naar het geluk van de H. Communie moest haken. De enkele gedachte aan het H. Sacrament bracht hem in vervoering. Hij gaf een duidelijk bewijs van zijne verstandige en verlichte vroomheid in een werkje van geschil vol kracht en wetenschap, dat hij in 1839 schreef, en uitgegeven werd door de heeren Mame, onder den titel: *Het geloof versterkt en de godsvrucht verlevendigd in het geheim van het H. Sacrament des Altaars, door een oud magistraat*. Zijn ijver en zijn geloof toonden zich ook door menigvuldige bedevaarten, eene oude devotie, die ten dien tijde geheel in onbruik was geraakt. Bij voorkeur bezocht hij de puinhoopen der kerken, en de ontheiligde of vervallen heiligdommen. Als hij op reis was, bezocht hij godvruchtig al de beroemdste plaatsen en de geringste kapellen, die aan de H. Maagd en aan de heiligen van de plaatsen, die hij op zijn weg doortrck, toegewijd waren; hetgeen oorzaak was, dat hij een boek, geheel nieuw en eenig in zijn soort, met veel zorg en nauwkeurigheid schreef; hij gaf het uit in twee deelen onder den titel: *Jaar van Maria, of bedevaarten naar de heiligdommen van de Moeder Gods*.

no
ga
ga
me
nie
gin
ter
god
hij
ring
Hij
nuc
Aan
stee
gele
voel
vaar
Hij
krac
verle
To
had,
om d
onder
water
uitwis
ken m
gehee
vrucht

III
Wei
Salette

Als M. Dupont van zich zelve sprak, noemde hij zich: „de pelgrim.” Hij had gaarne dien titel; en onder zijne vrienden gaf men dien gaarne. Niemand was meer met de geest er van beziel, dan hij en niemand bracht ze beter in beoefening; hij ging van het eene heiligdom naar het andere, terwijl hij alleen bad en mediteerde of zich godvruchtelijk met vrienden onderhield, die hij wist over te halen door zijne aansporingen en zijn voorbeeld om hem te volgen. Hij reisde zooveel mogelijk te voet en nuchter, en ontving steeds de H. Communie. Aan iedere kerk, die hij bezocht, deed hij steeds een rijke gift. Vijf en twintig jaren geleden, had hij als het ware een voorgevoel van het groote goed, dat de bedevaarten in Frankrijk moesten uitwerken. Hij stelde dit middel reeds voor als het krachtigste om het geloof bij het volk te verlevendigen.

Toen de verschijning te Salette plaats had, was hij een van de eerste en vurigste om de bedevaart naar den heiligen berg te ondernemen; hij bracht er het wonderdadige water van mede en behield steeds een onuitwischbare gedachtenis van zijne gesprekken met de kleine herders. Gedurende zijn geheele leven had hij eene groote godsvrucht tot O. L. Vrouw van Salette.

III DOOD VAN ZIJNE DOCHTER

Weinige maanden na zijn terugkomst van Salette, had M. Dupont eene groote be-

proeving te doorstaan, de grootste van zijn leven. God, die hem nog meer wilde zuiveren en tot een hooger en graad van volmaakte vereeniging wilde brengen, zou hem, door een verpletterenden slag, het offer vragen van het dierbaarste, dat hij in deze wereld bezat.

Henriette, zijn eenig kind, had haar vijftiende jaar bereikt. Volgens het zeggen van degenen, die haar gekend hebben, bezat het jonge meisje alles, wat het hart van den teedersten vader kan wenschen, daar zij aan eene engelachtige vroomheid de schoonste en aangenaamste gaven der natuur paarde. Zij was het sprekend evenbeeld van hare moeder, schoon, groot, ofschoon van eene zwakke gezondheid, met een zeldzaam verstand begaafd ver boven hare jaren, wist zij iedereen, die met haar omgingen, door hare verhevene geest en door hare natuurlijke bevalligheden in te nemen. Haar vader beminde haar teederlijk, maar als christen. Op zekeren dag gedurende een reis in de vacantie naar Parijs, gaf de jonge kleurling, natuurlijk en grillig zoo als men dikwijls op dien leeftijd is, eensklaps de wensch te kennen voor eenige wereldsche schouwburgen en van het verdriet, dat zij had om er beroofd van te zijn. Het was slechts een voorbijgaand wolkje in dit jonge hart, dat anders zoo vroom was. Maar het waakzame oog van den vader had het bemerkt. Daar hij het karakter van zijne dochter kende en vol van

Z
die
toed

de geest des geloofs, die hem kenmerkte, voorzag hij de gevaren van de toekomst voor haar, en werd er door beangst. „Mijn God, zeide hij, als Gij voorziet, dat zij van den rechten weg zal afdwalen, stem ik er gaarne in toe, dat gij mij haar ontneemt, liever als te moeten zien, dat zij zich aan de ijdelheden der wereld zou overgeven...” Het scheen, dat God dit heldhattig gebed gehoord had, dat met dezelfde belangloosheid en met hetzelfde geloof als dat van Abraham gedaan was. Eenigen tijd daarna kreeg het jonge meisje eensklaps een typhuskoorts, die noch door de teederste zorgen noch door de hulpmiddelen der kunst overmeesterd kon worden. Na vijf dagen stierf zij als verpletterd. Gedurende deze dagen van angst, toonde M. Dupont zich bewonderenswaardig. Hij offerde op nieuw zijne dochter aan God op, daar hij haar liever aan Hem gaf, dan dat zij blootgesteld zou zijn van zich in de wereld te verliezen. Toen alle hoop verloren was, bereidde hij zelf haar voor om goed te sterven, haar tot het laatste vermanende, terwijl hij haar met eene vrome vervoering over den Hemel sprak, en terwijl hij haar, als het ware met een vaderlijk gezag, belastte met al de aanbevelingen en verzoeken bij God uit naam van zijne vrienden en de personen uit het huis.

Ziehier hetgeen ons de priester verhaalt, die het kind de laatste H. Sacramenten toediende:

Het meisje had de laatste HH. Sacramenten ontvangen, zij was bij haar volle bewustzijn. De dokter M Bretonneau was er bij tegenwoordig. Een man van eere die de grootste achting en genegenheid voor M. Dupont had verliet hem in dit smartelijk oogenblik niet.

Toen de plechtigheid geëindigd was, staat de vader op, die geknield was en met vurigheid bad terwijl hij in gedachten verzonken was, en de hand van zijne stervende dochter nemende, zegt hij tot haar:

„Thans, mijne dochter, nu gij zoovele genaden ontvangen hebt, zijt gij tevreden? — Ja, papa? — betreurt gij iets op deze aarde! — Ja papa! — En wat dan? — Van u te verlaten! — Neen, mijne dochter, gij zult mij niet verlaten: wij zullen niet gescheiden zijn.

God is overal; gij zult met Hem zijn in den Hemel en gij zult hem zien; en ik, ik zal hier tot Hem bidden, en door Hem, zal ik met u zijn. Twee muren scheiden ons voor het oogenblik. De uwe zal weldra vallen, de mijne zal het ook eens doen, dan zullen wij vereenigd zijn, en het zal voor altijd zijn! . . .” Ik trok mij bescheiden terug, voegt degene er bij, die ons dit treffend tooneel verhaalt, al de omstanders en ik, wij smolten in tranen.

De dokter Bretonneau, die al zijne zorgen aan de zieke besteed had, bleef tot het einde. Toen het kind den laatsten snik gegeven had, zeide de vader, terwijl hij zich met

een hemelsche uitdrukking, die niet weêr te geven is, tot hem keerde;" Dokter, mijne dochter heeft God gezien!..." En hij hief den *Magnificat* aan. Verscheidene verwonderden er zich over; maar de beroemde dokter, verteederd en opgetogen van bewondering, kon zich niet weêrhouden van te zeggen: „Ziedaar het ideaal van den christen! En inderdaad, de christen was hier verheven, niet slechts door de kalnte van zijne volkomene overgeving, maar door de vervoering van zijn waarachtig geluk, dat hij ondervond door aan Got het dierbaarste en kostbaarste, wat hij had, op te offeren, zijn eenig kind in al hare zuiverheid en de schoonheid van hare jeugd.

Een oogenblik, nogtans, scheen zijn moed op het punt te zijn van te bezwijken. Het was het oogenblik van de begrafenis van deze dierbare overledene. „Ik zie hem nog, verhaalt ons een ooggetuige; zijne dochter lag op haar doodsbed, in verwachting van hare begrafenis; de vader, die zich niet van haar verwijderde, nadert haar nog eenmaal. Hij stond daar met gekruiste armen; zijne blikken zijn op het gelaat van zijne dochter gevestigd, die door den dood niets veranderd is; hare trekken drukken de teederste liefde uit. Weldra veranderen de trekken van den armen vader, tranen loopen over zijne wangen, hij is op het punt om in snikken uit te barsten, en in elkaar te zakken. Maar eensklaps valt de christen op zijne knieën, hij treedt in zich zelve en bidt; toen stond hij

op met een heel ander gelaat, waarop men eene zoete troost door zijne tranen henen zag: „Ik was bijna overwonnen, zeide hij, en mijne dochter is nu nogtans minder van mij verwijderd dan ooit! Twee muren scheidten ons en beletten onze vereeniging; de hare is ingestort, en de mijne zal vallen, en wij zullen voor altijd vereenigd zijn.

Aan de bezoekers, die hem kwamen condoleeren zeide hij terwijl hij het bed van Henriette toonde en het Evangelie aanhaalde: „Zij is hier niet meer! Waarom degene, die leeft, onder de dooden zoeken? *Quid quaeritis viventem inter mortuos!*” Mevrouw de Lignac ging hem dienzelfden dag bezoeken, zij vond hem voor zijn grooten lessenaar staan, terwijl hij de schriftuur las en zich troostte met de gewijde teksten, die den christen van den hoop op de opstanding en onsterfelijkheid spreken. „God, zeide hij, had mij haar gegeven, God heeft mij haar ontnomen, de naam des Heeren zijn gezegend!” Zijn zegepralend geloof gaf hem de liefelijkste gedachten in. „Zoo als een goede tuinman, zeide hij, de kostbaarste bloemen bij het naderen van den winter in de broeikasten zet; even zoo heeft O. L. Heer mijne dierbare Henriette tot zich geroepen, op het oogenblik, dat zij haar intrede in de wereld zou doen, en dat zij zich aan het vergift van haren omgang en hare beginselen blootgesteld zou zien.” Hij liet voor doodsprentje drukken: Onze Heer Jezus onder de gedaante van een tuinman, terwijl hij een bloem in

een tuin plukt. Hij zelf had een versje op dit bevallige onderwerp samengesteld. De minste voorwerpen, die aan zijne dochter behoort hadden, waren hem dierbaar. Zij had een mooien engelbewaarder op kostschool geteekend: hij liet er een photographie van nemen en gaf ze aan eenige van zijne vrienden. Gedurende verscheidene jaren, ging hij bijna dagelijks naar het graf van Henriette, op het kerkhof van Saint-Jean-des Coups: bidden; en dat noemde hij zijne „eenzame wandeling.” Hij bracht er gaarne zijne vrienden, die hem kwamen bezoeken. Nadat hij dan met hen het graf van eene Carmelites, zuster van St. Peter, bezocht had, en van wie hij zeide; „Dit graf zal eenmaal verheerlijkt worden!” bracht hij hen vervolgens naar dat van zijne dochter, bedekt met een witten marmeren steen, aan het hoofd stond een kruis, waarop dit enkel woord geschreven stond: „Henriette,” en aan de voeten een bidstoel ook van wit marmer, en die als het ware de voorbijgangers uitnoodigde om een oogenblikje neêr te knielen en te bidden. Hij zeide reeds vele genaden door hare voorspraak ontvangen te hebben. Hij gevoelde zich digter bij haar en gaf er deze reden voorop: „dat de vervulling der wederzijdsche liefde in God zijnde, en daar zijne dierbare dochter met God vereenigd was, was de helft van den weg, die hen van elkander scheidde, afgelegd.” — Men ziet in dezen heldhaftigen vader de liefelijkste en teederste liefde zich

met de grootheid en de kracht van het geloof vereenigen.

IV, DE ZUSTERKENS DER ARMEN,

De deugd van M. Dupont, die reeds zoo verheven was, krom na den dood van zijne dochter, tot een nieuwen en grooteren graad van vurigheid en volmaaktheid; te voren kon men nog eenigzins den man van de wereld in hem zien; maar van dit oogenblik afscheen hij van alles onthecht, en had met haar geen omgang meer dan slechts voor liefdewerken of tot beoefening van de deugd. Wij weten, door hetgeen men in vertrouwelijke gesprekken van hem vernomen heeft, bovendien dat hij sedert dien tijd in zijn privaatsleven begon met het beoefenen van het lange nachtwaken, de nachtelijke gebeden en die lijfskastijdingen, die men nooit bij hem zou verondersteld hebben. Hij waakte tot middernacht, deed geregeld het heilige uur en ging nooit ter ruste zonder eerst zijn lichaam door harde en somwijlen bloedige kastijdingen getuchtigd te hebben. Het kamertje aan de salon grenzende, en dat nu tot gang naar de sacristie dient, was langen tijd een stomme getuige van die geheime gestrengheden, die goed waren voor een boetvaardige in eene woestijn en voor een trappist.

Sedert dien tijd nam hij ook eenige strengere gewoonten aan, die hem alleen betroffen, in het inacht nemen der wetten het vasten en de onthouding betreffend, zoo als b. v. om zich

op asschewoensdag met brood, dat in den asch geroosterd was, te voeden, om op goeden Vrijdag niets geen voedsel te nemen, en zelfs in eenige jaren, zoo als men ons verzekert, de drie laatste dagen van de Goede week. Hij deed den geheelen vasten mager; en gebruikte dan slechts een enkele spijs.

Zoo bereidde hij zich, als had hij er een voorgevoel van, als het ware voor tot de bijzondere zending die God hem weldra zou toevertrouwen. Hij gaf zich intusschen geheel over aan de goddelijke liefde en aan den werkdadigen ijver voor de goede werken. Op den dag der begrafenis van zijne dochter had hij haar „huwelijksgift uitgedeeld” door aan verscheidene kloosters van de stad, een rijke aalmoes te zenden. Een gedeelte van de gift, die hij bestemd had, werd besteed om een gesticht te bouwen voor de Zusterkinderen der armen, een van de eerste huizen van dat werk. Wie zal ons de belangstelling en de liefde kunnen beschrijven, die hij deze dierbare oude menschen en hunne goede Zusters toedroeg? Zijne Zondagavonden ging hij steeds bij hen doorbrengen. In het begin, toen de Zusters nog maar weinig in getal waren kwam hij haar te hulp; hij veegde, hij reinigde; hij bewees aan de arme oudjes de nederigste diensten door van de eenen hunne wonden te verbinden en de anderen wat op te vroolijken. Hij putte zich uit om hun feestjes te bereiden. De heerlijke snijboonen, die hij met zooveel zorg in zijn tuin

aankweekte, waren alleen voor hen bestemd. Ontmoette men hem op zekere dagen, als hij naar de buurt van „de Rijken” ging dan zag men de groote zakken van zijn overjas goed gevuld met koek en suikergoed; dat waren aangename verrassingen, en kleine lekkernijen voor de goede oudjes van de Zusterkens. Als men hem, somwijlen een een speld zag oprapen, die hij op den weg vond, en die hij zorgvuldig in een kokertje dat daar voor bestemd was, borg, dan zeide hij vroolijk: „dat is voor mijn oudjes.” Iedere keer, als hij hen bezocht, kreeg ieder in het bijzonder een woordje van opbeuring en in het algemeen zeide hij nog iets over den goeden God. Hij luisterde naar al de vragen, die men hem deed en haastte zich om in de kleine behoeften, die men hem blootlegde, te voorzien. En zelden ging hij van daar zonder een rijke aalmoes te geven.

Andere kloosters waren aan hem, omtrent dezelfden tijd zoo niet hunne stichting, ten minste toch voor een groot gedeelte hun bestaan en hunnen vooruitgang verschuldigd.

Het kleine klooster, „van de zuivering” behoort onder dit getal.

Er waren twee redenen, die hem bijzonder tot dit huis trokken: de gedachtenis aan den eerbiedwaardigen stichter, den kanunnik Pasquier, zijn boezemvriend en een van zijne eerste biechtvaders te Tours, en vervolgens het doel dat de zusters beoogen, namelijk vooral de herstelling der beleedigingen, die God aangedaan worden door de

zo
ne
zo
de
ge
vo
he
he

Sa
de
to
al
me
zij
L.
ge
in
he

lij
ma
va
sta
be
he
tot
Sa
de
dig
bic
zoo

zondagschenners. Hij ging dikwijls in haar nederig kapelletje bidden, en deelde steeds zorgvuldig aan de Overste en hare dochters de gunsten mede, die hij te verzoeken had gedurende de nachtelijke aanbidding, genade voor bekeeringen of verzoeningen. „Als eerherstellende slachtoffers, zeide hij haar, is het uwe zending ons bij te staan.

Bij zijne terugkomst van de bedevaart van Salette, vertrouwde hij aan de zusters van de Zuivering de bewaring van het water toe, dat hij medegebracht had, en daar hij altijd een vroom gebruik van maakte; hij moedigde haar zeer aan om te vragen, dat zij hare kapel onder de bescherming van O. L. V. Bemiddelaarster mochten stellen, hetgeen plaats had, en hij voorzag met mildheid in de kosten van deze kapel, die men toen herbouwen moest.

V, DE NACHTELIJKE AANBIDDING,

Wij willen hier spreken over de nachtelijke Aanbidding van het H. Sacrament voor mannen. Dit bewonderenswaardige werk van eerherstel en vroomheid, waardoor onze stad nog altijd gesticht wordt, heeft haar bestaan aan M. Dupont te danken. Hij kwam het eerste op dat denkbeeld. Zijne liefde tot Onzen Heer Jezus Christus in het H. Sacrament des Altaars en zijn heilige ijver om de eerherstellende werken te vermenigvaldigen, gaven hem geen rust, tot dat de Aanbidding ook hier gevestigd was op de manier zoo als zij reeds te Parijs bestond. Die van

Parijs was in de maand December 1848, in de kerk van O. L. Vrouw der Overwinningen opgericht; en den 2den Februari van het volgende jaar (1849) gaf Mgr. Morlot zijne goedkeuring aan het regelement van de nachtelijke Aanbidding te Tours, zoo als zij door M. Dupont in de kapel van de Priesters der Missie geregeld was. De ijver voor de aanbidding maakte van dezen vromen leek een onweerstaanbaren priester; hij bezocht zijne vrienden en de jongelieden van zijne kennissen; verzocht ze allen, moedigde hen aan door zijn geloof en zijne vurigheid, vereenigde hen iedere week, en in zekere omstandigheden meermalen, verdeelde hen in afdeelingen en groepen voor het heilig nachtwaken, zoo als een officier, die zijne schildwachten en nachtwakers verdeelt en plaatst voor de verdediging van het kamp tegenover den vijand.

Hij nam zonder onderscheid uit alle standen der maatschappij, uit de werklieden en militairen even goed als uit de hoogste rangen en uit de deftigste familiën. Bij dezen, maakte hij van eene beproeving gebruik als zij eens een bijzonder gebed noodig hadden, of van eene onverwachte droefheid om den vader of den zoon over te halen om ten minste een uur in Aanbidding door te brengen.

Hij verzocht er de vreemdelingen, de onbekenden, zelfs de onverschilligen, die hem kwamen bezoeken.

Zijne gesprekken, in de wachtkamer voor het begin van de Aanbidding, brachten allen,

die
I
sti
ove
en
ont
rei
alt
ten
aan
ge
her
om
de
voo
gek
dra
het
ied
een
I
ing
beg
zett
hou
kos
get
wan
nee
ten
fran
die
de
F

die daar tegenwoordig waren, in verrukking.

Hij deed hen dan eens lachen, dan wederom stichtte hij hen, daar hij met evenveel overgeving en eenvoudigheid als met vuur en zalving sprak. Men ging van daar geheel ontvlamd door de goddelijke liefde, en bereid om alle offers te brengen. Hij wist altijd eenige bijzonderheden en eenige troostende feiten te vertellen; hij schaarde de aanbidders rondom zich heen, en hield hen gedurende een uur bezig, zoo zelfs, dat men hem moest waarschuwen, dat het tijd was om de oefening te beginnen en dat men in de kapel op hem wachtte. Alles wat men voor dit werk noodig had werd op zijn kosten gekocht. En dit alles bestond uit een houten draagbaar met een matras en een kussen; hetgeen men „het veldbed” noemde. Bij ieder bed behoorden een of twee dekens, een bokkenvel of een gewatteerde mantel.

De slaapkamer was op dezelfde manier ingericht. Daar men midden in den winter begon, liet hij het eerst van alles eene kachel zetten, die den geheelen nacht brandde; het hout werd door hem gezonden of op zijne kosten gekocht. Evenzoo zond hij een zeker getal lampen. Twee bekleedde bidstoelen waren er tot het gebruik der aanbidders neergezet. Toen de kapel van de Lazaristen herbouwd werd, gaf hij tien duizend franken, ten einde er eene crypta te hebben, die uitsluitend voor de aanbidders gedurende de winternachten bestemd was.

Hij was er altijd tegenwoordig, en waakte

op zijn beurt; hij zelf bestuurde de oefeningen en hield de aantekening van de aanbevelingen.

Hij teekende met een kruisje de verhoorde gunsten aan, waar voor men een dankgebed verzocht had. Eenige jaren na de oprichting van de vereeniging was het getal der dankzeggingen tot ongeveer vijfduizend geklommen. Wie zou nu in staat zijn om al de gunsten door deze vrome vereeniging verkregen, op te tellen? En hoe zal men genoeg voor God den heilzamen invloed en de zegeningen op allerhande wijze verkregen, en die er de vrucht van waren, kunnen waardeeren.

Van Tours strekte zich de ijver van M. Dupont tot nog vele andere plaatsen uit. Van het begin af, bemoeide hij zich bijna met al de stichtingen, die ondernomen of tot stand zijn gekomen in Frankrijk, namelijk te Angers, te Mans, te Leval, te Rédon, te Orleans en te Nantes. Maar hij hield zich zoo veel mogelijk op den achtergrond, hij stelde zijne vrienden of kennissen voorop. Dikwijls waren het hoofdofficieren van het leger, of zeekapiteins. Op die manier werd ook de Aanbidding te Grenoble, te Lyon, te Toulon, te Brest en te Lorient gesticht. De nachtelijke Aanbidding was voortdurend het onderwerp van de gedachten en van de brieven van M. Dupont. Hij hoopte door dit middel op de zegepraal der Kerk. „De beste wijze van bidden, zeide hij, is voorzeker van zich des nachts met een en dezelfde gedachte aan de voeten van Onzen Heer te vereenigen, hem te aanbidden, Hem

eerherstel te geven en Hem onze behoeften bloot te leggen." — Wat een geluk voor het tegenwoordige geslacht, voegde hij er bij, als die gedachte in geheel Frankrijk verwezenlijkt werd.

VI, HET WERK TER EERE VAN DEN H. MARTINUS.

Een der eerste werken, dat M. Dupont van af zijn komst te Tours bezig hield, en dat steeds het onderwerp van zijne voortdurende gedachten en vurigste gebeden was, was de herbouwing van de hoofdkerk van den H. Martinus. Toen niemand er nog aan dacht, of toen degenen, die er vroeger het plan voor hadden opgevat en er niet meer op durfden terugkomen, daar zij het onuitvoerbaar oordeelden, had deze groote christen er reeds zijne bepaalde gedachte voor God van gemaakt, en beschouwde den herbouw van de vermaarde hoofdkerk en herstel van de vroegere bedevaart als twee zaken, die niet slechts mogelijk, maar noodzakelijk waren voor den tijd, waarin wij leven, en twijfelde er geenszins aan, dat beide met den eenen of anderen dag verwezenlijkt zouden worden.

Ofschoon men ten tijde de juiste plaats van het heilige graf niet kon aantoonen, voelde hij zich getrokken naar den hoek der straten Saint-Martin en Descartes; hij hield daar dikwijls des avonds of des mor-

gens, als het nog donker en stil was, lange overwegingen. Iedere maal, als hij er over dag voorbijging, welk weêr het ook was en wie zich daar ook bevond, hij bleef altijd even stilstaan, nam zijn hoed af en herhaalde langzaam en met halve stem dit van den Psalmist: „*Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, ut aedificenter muri Jerusalem:* o Heer, wees Sion genadig, en dat zij de uitwerkselen van uwe goedheid ondervinden, opdat de muren van Jerusalem hersteld worden.

Gewoonlijk alleen of somwijlen vergezeld van een godvruchtig priester, een vreemdeling in het bisdom van Tours, maar die in zijn vertrouwen en zijn godsvrucht tot den H. Martinus deelde, vertrok hij des avonds, bij het vallen van den dag, en deed gedurende den nacht, door de straten en de verschillende wijken der stad, zijn „Kruisweg” zoo als hij het noemde, en die daar in bestond, om neêr te knielen en te bidden op de puinhoopen van vroegere kerken, die verwoest of ontheiligd waren, terwijl hij dan de „Miserere” bad. Hij telde er vijftien, waarvan de eerste in zijne gedachte was, die van den H. Martinus, vervolgens die van den H. Julianus, waar nog geene godsdienst-oefeningen gehouden werden, die van den H. Clemens, van de Minderbroeders, van de Franciskanen, en van de Jacobijnen, enz.; dat waren dan de staties waar hij zich ophield, zich op de knieën wierp en aan God de vurigste eerherstellingen opofferde.

Onder Mgr. Morlot, in 1854, was hij de bevorderaar en het middelpunt van het werk voor het aankopen der kleederen voor armen, dat, zoo als aan iedereen te Tours bekend is, het eigenlijke begin, van het werk ter eere van den H. Martinus was. Hij was het eerste op de gedachte gekomen van deze nederige en nuttige vereeniging, den beroemden geloofsleerling zoo waardig aan wien zij toegewijd was, en hij had haar aan de hand gegeven aan zijne medeleden van de Vereeniging van den H. Vincentius-de-Paulo. Hij was altijd een van de ijverigste en werkdadigste leden, hij ondersteunde haar door zijne giften zonder zijn naam op te geven, de vergaderingen werden bij hem gehouden, en hebben er altijd plaats gehad tot in de laatste maand van zijn leven.

Hij was evenzoo een ijverig bevorderaar en een vurige gids van de eerste bedevaarten ter eere van den H. Martinus, die onder ons plaats hadden, eerst naar Marmoutier, vervolgens naar Olivet en Ligugé en eindelijk naar Candes, en die als het ware het teeken waren voor de groote hedendaagsche bedevaarten, waarvan wij getuigen zijn.

Toen Mgr. Guibert, in 1860, eene bijzondere commissie benoemde voor het herstellen van de godsdienstoefening ter eere van den H. Martinus, werd M. Dupont een der eersten aangewezen om lid dier commissie te zijn. Hij droeg voor de oprichting van de eerste kapel bij. Hij was bij de ont-

dekking van het heilige graf tegenwoordig, en geen zijner medeleden heeft de vrome vervoering vergeten, die hij bij deze gedenkwaardige omstandigheid aan den dag legde. Hij was een van de edelmoedigste weldoeners en een van de getrouwste bezoekers van de voorloopige kapel. Hij was bij alle bedevaarten en alle feesten, die men er vierde, tegenwoordig. Hij keurde het schoone plan voor de toekomstige hoofdkerk goed, dat onder Mgr. Fruchaud op orde van de commissie gemaakt werd, en dat men tegenwoordig ten toon gesteld ziet in den gang van het aartsbisschoppelijk paleis. Eindelijk, er is niets gebeurd wat op dit groote werk betrekking had, zonder dat hij er zich niet bepaaldelijk mede bemoeid heeft. Hij vermijdt voor het grootste gedeelte door zijne bescheidenheid om zich voorop te stellen; maar in zijne vertrouwelijke gesprekken en in den omgang met zijne vrienden, vermaant hij, bestuurt en moedigt hij allen aan, die hij geschikt acht om op eenige wijze aan dit werk deel te nemen; natuurlijkerwijze en zonder dat zij het bemerken, deelen zij in zijne zienswijze en zijn met denzelfden geest bezielde. In zijne zaal, onder zijne oogen, zijn achtereenvolgens de verschillende plannen die betrekking hadden, hetzij op de ontdekking van het heilige graf, hetzij op den bouw van de toekomstige hoofdkerk, ten toon gesteld, besproken en gereed gemaakt.

Het is dus een iedereen duidelijk, dat als

dit grootsche werk tot stand komt op de manier, die wij hopen, zullen de stad Tours, Frankrijk, de geheele Katholieke wereld het te danken hebben aan den invloed van dezen heiligen man en aan de vurige gebeden, die hij onophoudelijk gedurende de veertig jaren van zijn leven voor die intentie tot God gedaan heeft. Toen hij stierf, begroette hij te voren en den dag van, en hij heeft, onder andere vrome legaten, een kist nagelaten met „aarde uit Gethsemani” die hij van een pelgrim uit Jerusalem gekregen heeft, en die voor den eersten steen bestemd is.

VII. DE VEREERING VAN HET H. AANSCHIJN,

Intusschen, had er in het klooster der Carmelitessen te Tours, een voorval in de verhevenste mystieke orde plaats, dat bijzonder aan het leven van M. Dupont verbonden is, en dat, daar dit steeds de eerste plaats in zijne gedachten innam, hem, bij uitnemendheid en op eene duidelijke en voortdurende wijze, tot den apostel van de eerherstelling en de werken tot verzoening, moest maken. Wij willen hier spreken over de goddelijke veropenbaringen, aan Zuster Sint-Peter gedaan, en die betrekking hadden op de vereering van het H. Aanschijn.

Sedert drie jaren leefde, te midden van de Carmelitessen, eene jonge religieuse uit Bretanje afkomstig, en die door een uitwerksel van de bijzondere bescherming van den H. Martinus naar Tours scheen gebracht te

zijn. Het was eene eenvoudige dagloonster van Rennes, die wel is waar weinig door de natuur begiftigd was, maar door God bevoorrecht en met de gaven der genaden overladen. Van af hare komst gaf men haar den naam van Marie van Sint Peter. Haar vroolijk karakter en hare lieftalligheid jegens hare zusters waren even groot als hare vurige vroomheid en de zuiverheid harer ziel. God had plannen met haar voor, die zich weldra openbaarden. De veropenbaringen, waarmede zij begunstigd werd, hadden eerst tot doel het werk tot herstelling der godslasteringen, en het oprichten van een broederschap tot dat einde. M. Dupont werd er spoedig mede bekend, en hij belastte zich, om met goedkeuring van Mr. Morlot, aartsbisschop van Tours een werkje te laten drukken, getiteld: *Vereeniging van gebeden tegen de godslastering en het schenden van de Zon- en feestdagen*. Hij voegde er met goedkeuring eveneens, een klein officie ter eere van Gods H. naam bij, dat hij gemaakt had. Dit was het begin van het groote werk tot eerherstel waarvoor zuster Sint Peter de zending bekomen had om de stichtster van te zijn. Door hare aanhoudende verzoeken, verkreeg de nederige zuster de oprichting van de zoo lang gewenschte broederschap, die kort daarop (30 Juli 1847) door zijn Heiligheid den Paus Pius IX. goedgekeurd werd. De litanien van het H. Aanschijn, door haar gemaakt, waren reeds vroeger door den kardinaal Morlot goedgekeurd,

en M. Dupont was er dadelijk de ijverige verspreider van, en liet niet na die voor zich in het bijzonder te bidden evenzeer als hij anderen aanspoorde zulks ook te doen. Hetgeen vooral M. Dupont getroffen had in de achtereenvolgende veropenbaringen aan de Carmelites gedaan, was het middel van eerherstel, dat Onze Heer aan zijne dienstmaagd gegeven had door haar de vereering van het smartvolle Aanschijn aan te duiden. Daar hier sprake was van de liefde tot Onzen Heer, en de gedachte tot eerherstel, die hem dierbaar was, zoo stelde hij het grootste belang in deze mededeelingen en verzamelde met gretigheid er de kleinste bijzonderheden van. De zuster, door de gehoorzaamheid verplicht, schreef alles op, zooals het haar van boven medegedeeld werd. Den 11den November 1845 schreef zij: „Onze Heer heeft mij in den geest op den weg naar den Calvarieberg gevoerd, en heeft mij levendig voor oogen gesteld de vrome dienst door de H. Veronika Hem bewezen, die, met haar sluier, Zijn H. Aanschijn, dat met speeksel, stof, modder en bloed bedekt was, afdroogde. Vervolgens gaf deze goddelijke Verlosser mij te verstaan, dat de goddeloozen door hunne godslasteringen wederom al de beleedigingen Zijn H. Aanschijn aangedaan, hernieuwen, en ik heb begrepen, dat al deze godslasteringen, door de goddeloozen tegen de godheid, die zij niet bereiken kunnen, uitgebraakt op het smartvol Aanschijn van Onzen Heer die zich tot een

slachtoffer voor de zondaars gemaakt heeft, als het speeksel der Joden, terug vallen.

„Vervolgens, heb ik begrepen, dat Onze Heer zeide, dat door zich op de oefening van herstelling der godslasteringen toe te leggen, men Hem denzelfden dienst bewees, dien de H. Veronika Hem bewezen had, en dat hij degenen, die hem dezen dienst zouden bewijzen, met de oogen van dezelfde vriendschap, waarmede Hij deze heilige vrouw gedurende Zijn lijden aanzag, zou beschouwen.”

Deze gedachten, door een reeks veropenbaringen gedurende verscheidene jaren, ontwikkeld en opgehelderd, troffen M. Dupont diep. Oogenblikkelijk zag hij al het praktische en het voordeel er van in, door op die wijze de vereering van het H. Aanschijn te beschouwen.

Het goddelijk Aanschijn van Onzen Heer Jezus Christus heeft nogtans ten allen tijde zijne vrienden en zijne aanbidders gehad; maar hetgeen nieuw en wonderbaar is voor de behoeften van onzen tijd geschikt, is; om er het uiterlijke en merkelijke teeken van te maken voor de eerherstellende werken waaraan de wereld, en Frankrijk in het bijzonder, zulk eene behoefte heeft. Dat was het ook juist, wat den dienaar Gods verrukte: De volgende woorden bevielen hem bijzonder: Naar de zorg, die gij zult hebben om mijn aangezicht door de godslasteraars mismaakt, te herstellen, zal Ik ¹¹²voor het uwe zorg dragen, dat door de ~~z~~zonden misvormd is,

Ik zal er mijn beeld in afdrukken en zal het even schoon maken als dat het na het doopsel was..."

„Er zijn menschen op de wereld, die de kunst verstaan om het lichaam te herstellen, maar niemand anders dan Mij kan men den hersteller der zielen, naar het beeld van God geschapen, noemen. Welnu! ziedaar de genade, die Ik beloof iedereen te geven, die zich zal toeleggen, om aan mijn aanbiddelijk Aanschijn de eer en de aanbidding te geven, die het verdient, met de meening om door deze eerbewijzingen de smaad, die het van de godslasteraars ontvangt, te herstellen..." — „En zoo vervolgt de zuster: Onze Heer toonde mij in den apostel Petrus, een voorbeeld van de kracht van het H. Aanschijn jegens dezen ontrouwen apostel, die een boetvaardige werd: Jezus zag Petrus aan, en Petrus weende bitterlijk. Dit aanbiddelijk Aanschijn is als het kenmerk van de godheid, dat de kracht bezit om in de zielen die het vereeren, op nieuw het beeld van God te drukken..."

Over deze diepzinnige en mystieke onderwerpen, had M. Dupont vele gesprekken met de Eerwaarde Moeder Marie van de Menschwording, overste der Carmelitessen, eene vrouw met een buitengewoon, en zeldzaam verstand begaafd, die, hem van het begin af, met de wonderen der genaden, die in het klooster geopenbaard werden, bekend gemaakt had. Deze twee schoone en heilige zielen, die elkander dadelijk begrepen hadden,

onderhielden zich dikwijls over hetgeen de dienst van God betrof, en hielpen elkander wederkeerig bij iedere gelegenheid met hunne gebeden en daden.

Zuster Sint-Peter stierf den 8^{sten} Juli 1848. Hare zending was geëindigd zoo als zij zeide. M. Dupont was er de voorzetter van, en vereerde hare nagedachtenis door hare verlangens van eerherstel te verspreiden. Eene op zich zelf beschouwde nietsbeduidende omstandigheid zou zijne vrome gevoelens weldra komen begunstigen en oorzaak zijn, dat het een praktische en dagelijksche devotie voor hem werd.

De vasten van het jaar 1851 raakte op zijn einde. De Eerwaarde Moeder Marie van de Menschwording zond aan M. Dupont eene plaat van het H. Aanschijn, uit Rome afkomstig, die haar met verscheidene andere door de Priorin der Benedictijnnonnen van Arras, ook eene vurige ijveraarder voor de Eerherstelling gezonden was. Deze heilige beeltenis stelde den sluier van Veronika voor en had een getuigschrift van echtheid, dat zij het ware afbeeldsel van de beroemde reliqui van het Vatikaan was, waaraan zij aangeraakt was. M. Dupont liet er een lijst van zwart hout ommaken en gaf haar de meest in het oogvallende plaats in zijne zaal. Terwijl hij alzoo nadacht, wat of hij wel zou kunnen doen om dit kostbaar afbeeldsel te vereeren, kwam het hem in de gedachten om er dag en nacht eene lamp voor te laten branden. Hij dacht ook „dat eene brandende

lamp bij klaarlichten dag" volgens zijne uitdrukking, de onverschilligste bezoekers zou treffen, hun zou doen vragen, en op die wijze hem de gelegenheid zou geven om over Onzen Heer Jezus-Christus en zijn H. Aanschijn, als ook over de noodzakelijkheid tot eerherstel te kunnen spreken. Daar hij een eenvoudige leek was, die op eene vrije en onafhankelijke manier kon leven, zoo geloofde hij zelfs door God uitgekozen te zijn om die devotie naar buiten te verspreiden en om de menschen der wereld met eene gedachte, die Onze Heer aan eene heilige religieuse achter de stille kloostermuren geopenbaard had, gemeenzaam te maken: hij besloot dus, om zoo als hij nederig zeide, den „dienaar" van zuster Sint-Peter en den „voortzetter" van hare gedachte, te zijn. Verscheidene feiten, die op eene wonderbare wijze gebeurden zoo als hij geloofde, bevestigden hem in zijn besluit. Het afbeeldsel van het H. Aanschijn was op Maandag van de Goede week van het jaar 1851 in zijne bidplaats uitgesteld. De lamp werd Woensdag van de Goede week ontstoken, dag bij voorkeur uitgekozen, daar Onze Heer op dien dag door Judas verkocht werd en hem daar door het geschikste voorkwam om een „schitterend" herstel te geven. De vrome aanbieder van het H. Aanschijn hield zich met die gedachten bezig, toen 's middags op Goeden Vrijdag een reiziger in wijnen bij hem kwam om hem die te koop aan te bieden. Terwijl hij zoo spoedig mogelijk die zaak afhandelt,

toont M. Dupont hem de lamp voor het H. Aanschijn, en vermaant hem zoo goed, dat na een uurtje de reiziger, die daar ten minste onverschillig binnen kwam, hem verlaat, terwijl hij een beetje water van Salette met geloof medeneemt, en den zelfden avond nog gaat biechten, en sedert dien tijd als een uitstekend Christen leefde. Den volgenden dag, Paaschzaterdag, komt een jufvrouw de Richilieu voor zaken bij M. Dupont, daar hij bezig was, verzocht hij haar voor het H. Aanschijn in tusschentijd dat zij op hem wachtte te bidden. Deze jufvrouw nu, die zeer zieke oogen had, vroeg hare genezing; de dienaar Gods voegde zich bij haar en op het zelfde oogenblik waren hare oogen genezen. Op den 2den Paaschdag kwam een jongeling uit de stad een boodschap brengen; hij had pijn aan zijn been, liep kreupel en kon zelfs heel moeielijk gaan. M. Dupont kwam op de gedachte eene zalving op het zieke been te doen met olie uit de lamp, terwijl zij tevens voor het H. Aanschijn baden; de jongeling was oogenblikkelijk genezen en liep met het grootste gemak rondom den tuin. Dit nieuws verspreidde zich dadelijk, en bracht andere zieken daar; waarvan de meeste genezen of verlicht werden.

Op die wijze nam de bedevaart naar het H. Aanschijn een begin, en weldra was zij door de geheele wereld bekend. De pelgrims en bezoekers waren zoo talrijk, dat de man Gods zich verplicht achtte om zich niet meer te verwijderen, al was het ook

maar voor één dag. Zijn vertrek was inderdaad de kapel van het H. Aanschijn geworden en het middenpunt van dagelijksche en bijna onafgebrokene gebeden. Men kwam er uit alle landen, en hetgeen er gebeurde wist men zelfs in de verste plaatsen. Het getal genezingen, en de verschillende verkregene genaden is ontelbaar en zal altijd onbekend blijven.

Wij echter mogen geen uitspraak doen over de wonderbare aard van deze buitengewone feiten; dit is slechts aan de geestelijke overheid geoorloofd. Dit kunnen wij echter wel zeggen dat het aantal bewijsstukken van de zieken en lijdenden, de „ex voto's der pelgrims, de brieven van dankzegging van alle kanten gezonden, de getuigschriften der dokters en van andere geloofwaardige personen, niet toelaten te twijfelen, dat de gebeden iederen dag in de kapel van M. Dupont gedaan, dikwijls door de uitstekendste gunsten beloond zijn geworden.

Wij zullen er hier eenige met al de omstandigheden en als voorbeeld verhalen. — De genezing van dokter Noyer, een beroemd geneesheer van Parijs, verdient wel het eerst gemeld te worden. De zieke kwam bij M. Dupont met een aanbevelingsbrief van een zijner vrienden. De dienaar God opent den brief in zijne tegenwoordigheid en begint hem hard op te lezen. Na een eind gelezen te hebben, houdt hij op. Hij deelde hem mede, dat degene, die hem deze

brief zou overhandigen, zulk eene zware ziekte had, dat hij geen drie weken meer kon leven, en het was een dokter, die dat schreef. Toen dokter Noyer deze aarzeling zag, zeide hij tot hem: „Vrees niet om door te gaan, ik weet wat hij u van mij zegt... dat ik sterven moet!... — Dat is waar, zegt M. Dupont, maar gelooft gij! — Ja, zeker. — Welnu, laten wij dan te zamen bidden”. Dokter Noyer, die door de andere doktoren van Parijs, zijne collega's veroordeeld was, had eene longtering, die reeds ver gevorderd was, ten minste hij had nog maar één long. Het was dus niet zonder reden, dat men de kwaal ongeneeslijk verklaarde, en de dood natuurlijkerwijze nabij was. Hij ging naar Pau, omdat de lucht er veel zachter is. Men begon te bidden M. Dupont deed de zalving op de borst. De zieke, vol vertrouwen, wilde eenige druppelen olie drinken. Op hetzelfde oogenblik voelde hij zich volkomen genezen. Toen hij weêr te Pau terug was, hield hij voortdurend briefwisseling met zijn bevrijder, beval hem zijne zieken aan, en deed voortaan alle jaren tot dankzegging een bedevaart naar Tours. Hij is er in den laatsten tijd nog geweest.

Een spoorwegbeambte ziet op zekeren dag eene dame afstappen met een kind van zeven jaar in hare armen, dat niet loopen kan, zij vraagt naar het adres van M. Dupont. De beambten aan dergelijke vragen gewoon, waren zoo bereid om de vreemde pelgrims te helpen, dat zij als het ware hunne vragen

vo
was
gel
te
bea
en
Me
H.

„w
He
oo
le
ze
—
bi
nu
da

za
g
m
a
v
z
v
r
l
s

voorkwamen en hun dikwijls, als het noodig was, tot gids dienden. Hetgeen ook bij deze gelegenheid gebeurde. De beambte, niet te vreden met de vraag van deze dame te beantwoorden, wilde zelf haar nog geleiden en hielp haar onder weg het kind dragen. Men komt daar aan, men knielt voor het H. Aanschijn en men begint te bidden.

M. Dupont onderzoekt het kind; en vraagt „waarom het geene schoenen aan heeft.” Het was maar al te zichtbaar, dat dit ter oorzaak van de misvormdheid en de gezwollen voeten onmogelijk was. Omdat het kind ze niet aan kan hebben, antwoordt de moeder, — Ga, zegt M. Dupont, ga schoenen koopen bij den schoenmaker, in die straat, dat nummer.” De moeder gehoorzaamde en ging dadelijk.

In dien tijd deed de dienaar Gods de zalving. Weldra komt de moeder, met de gekochte schoenen; het kind kan ze zonder moeite aandoen; en was genezen. — Dit alles is ons door den beambte, die er getuige van was, verteld.

Een klein kind van Tours, om en bij de zeven jaren, dat aan verstoppingen leed, was, gedurende drie achtereenvolgende maanden, aan de hevigste smarten ten prooi; het at niet meer en kon zich onmogelijk staande houden. Zijn vader, een man, vol geloof, ziende, dat de geneesmiddelen niet de minste uitwerking hadden, bracht het kind op zekeren dag bij M. Dupont. Bij het eerste gebed en de eerste zalving met

de heilige olie kon het kind staan. Bij het tweede begon het loopen; bij het derde kreeg het de kracht, de vlugheid en de eetlust terug, waarvan het gedurende drie maanden beroofd was geweest. Het loopt zoo hard als het kan zonder de minste pijn te gevoelen; hij gaat naar den tuin, waar hij door den honger, dien hij had en door een guitenstreek aan zijn leeftijd eigen, zich gedrongen gevoelde, zoo als hij later bekende, om stilletjes drie mooie kersen weg te nemen, nog al tamelijk hoog aan den boom, waar hij ze van weg nam, en daar hij vroeger door zijne ziekelijken toestand, niet eens over gelacht zou hebben om zijn hand naar uit te steken. Wederom binnen gekomen, verslindt hij als het ware, een groot stuk brood, dat M. Dupont voor hem had laten brengen; en sedert dien tijd heeft hij niets geen hinder meer van zijne ziekte gehad. Dit kind is opgegroeid; hij is priester in zijn bisdom geworden, en hij zelf verkondigt nu zijne genezing om de nagedachtenis van den dienaar Gods te eeren. Een vreemdeling, die door de straat Sint-Etienne te Tours ging, ziet eensklaps een groot aantal menschen, die zich verdringen om een huis binnen te gaan. Hij vroeg wat daar te doen was. „Daar woont een heer, antwoordde men hem, die wonderen doet.” Toen hij dat hoorde; wilde hij om aan zijne nieuwsgigheid te voldoen, daar ook eens binnen gaan. Het was het huis van M. Dupont. Toen deze hem zag

groette hij hem beleefd: „En om welke reden, mijnheer, zeide hij tot hem, heb ik het genoeg u hier te zien!” De reiziger vertelt hem eenvoudig wat hem overkomen is en wat men hem gezegd heeft. „Ja, mijnheer, herneemt M. Dupont, er zijn hier door de goedheid Gods mirakelen gebeurd, en er gebeuren er nog alle dagen.” En toen hij de verwondering van den bezoeker daarover zag, voegde hij er bij: Mijnheer, dat kan een christen met even veel gemak verkrijgen, als dat men een schotel met erwten bij den koopman op den hoek haalt.. het is genoeg te vragen, en, als gij wilt, zult gij er getuige van zijn; hier is eene vrouw, die bijna geheel blind is, wij gaan nu allen voor haar bidden, en ik heb den hoop, dat zij het gezicht terug zal krijgen.

De reiziger knielt met de andere omstanders neder en begint te bidden, ofschoon hij in geen tien jaar meer iets aan zijne plichten gedaan heeft. Men deed de zalving op de oogen van deze blinde vrouw. Zij verklaart eerst geen woord te kunnen lezen in een boek, dat haar aangeboden werd; weldra na opnieuw en verscheidene malen met de olie van het H. Aanschijn gezalfd te zijn, begint zij te zien en de personen, die haar omgeven, te onderscheiden; eindelijk krijgt zij het gezicht geheel en al terug en begint in het boek te lezen, dat men haar gegeven heeft. Getroffen door hetgeen hij gezien heeft, en bijzonder door

de woorden van M. Dupont, begreep de vreemdeling, dat hij zijn geweten in orde moest brengen en zich met God verzoenen moest. Hij ging naar een priester en beledigde zijne zonden; het was 't begin van zijne bekeering, waarin hij steeds volhard heeft.

Een engelsche dame verhaalt ons het volgende. M. Petrus Ewing, een leerling uit het college van Downside, in Engeland, was tengevolge van eene ziekte aan de oogen, verplicht zijne studiën te onderbreken, en kwam met zijne familie door Tours. Uiteindelijk kon men niets aan zijne oogen zien. Hij ging naar het huis van M. Dupont. Deze ging recht op hem af, legde de hand op zijne oogen en zeide onverwachts: „Mijnheer, gij zult het gezicht, dat gij hier zijt komen zoeken, terugkrijgen.” De jongeling werd zoo bleek als een doek, zoo verschrikte hij door het hooren van datgene, wat hij aan niemand gezegd had. Hij genas inderdaad en keerde naar het college van Downside terug om zijne studiën te vervolgen.

Wij zouden nog eene menigte van dergelijke feiten kunnen aanhalen en die misschien nog treffender waren (1). Hetgeen ook niet minder buitengewoon is, is het aantal stokken en krukken, dat de zieken en de kreupelen voor het H. Aanschijn genezen, daar gelaten hebben en dat zij met den dag vermeederen. Men zag ze bij elkander in

(1) Wij hebben ze in het kort in het volledige en in het beknopte leven van den dienaar Gods verhaald.

bundels gebonden in een kamertje, dat toegang geeft tot de kapel en dat men sedert dien tijd „de kamer der mirakelen” genoemd heeft: een soort van museum eenig in zijn soort, waar men verschillende stukken ziet, die men niet zonder eene groote belangstelling en eene diepe ontroering kan gadeslaan. Het waren, voor den pelgrim en den vreemdeling, evenveel onbetwistbare bewijsstukken van de wonderbare kracht, die op deze heilige plaats uitschitterde. Er waren er van allerlei vormen en gedaanten; van af de gemeensten stok en de eenvoudigste rotting, tot krukken, die met zorg opgevuld en afgemaakt waren volgens de behoeften van de ongelukkige ziekelijke menschheid; de meeste droegen de sporen van eene pijnlijke oefening en van een lang gebruik. Deze vreemde en zeldzame verzameling was langzamerhand tot stand gekomen door verschillende genezingen en verkregene genaden. Men ziet ze nog in groote getalen rondom het altaar geschaard, met den naam er op van degenen, die ze daar neêrgelegd hebben, en ze gemakkelijk kunnen herkennen.

Behalve het aantal bezoekers, die bij M. Dupont kwamen, moet men nog al de personen rekenen, die schriftelijk hun toevlucht tot hem namen en aan wie hij op hun verzoek, eene zekere hoeveelheid olie van het H. Aanschijn zond in fleschjes, die hij dan zelve vulde en verzegelde, en waar hij den meesten tijd een brief bijvoegde. Men rekest het getal dezer brieven op

ongeveer twee millioen; waardoor men eenigzins een idee kan krijgen van de uitgebreide briefwisseling, die deze godvruchtige aanbieder van het H. Aanschijn, naar alle kanten, in Frankrijk en in de vreemde had.

Wij zien onzen heiligen vriend nog voor zijn lessenaar zitten of in een hoekje van den schoorsteen geknield, de oogen en het gelaat op het verheven afbeeldsel gevestigd; hij bidt, hij ontvangt degenen, die daar komen, hij teekent hunne vragen of dankzeggingen op, hij verzendt zijne brieven en de fleschjes olie, waar men om verzocht heeft. De toeloop der pelgrims en zieken is somwijlen zoo groot, dat de gang, het portaal, de toegang van het huis, aan de kant van de straat Saint-Etienne, opgevuld is met menschen, reiszakken, en allerlei andere voorwerpen. Alle zieken worden niet genezen, en onder de genezenen zijn er verscheidene, die eenigen tijd later, in hunne ziekte hervallen. Maar, voor de eenen zoolwel als voor de anderen, is bijna altijd de vrucht van het onderhoud met den man Gods eene grootere en kostbaardere genade. Zij keeren gesticht naar huis terug, en behouden eene gedachtenis van hem, die hen, in verschillende omstandigheden goed doet; zoo als zij zelve bekennen.

Het komt, omdat M. Dupont te midden van dezen algemeenen toevloed, zonder het te willen of te schijnen, prediker en apostel werd. „Waarom, zeide hij tot zekere bezoekers, richt gij u juist tot mij? Denkt

gij, dat ik een dokter ben? God alleen kan u genezen. Geloof en bidt." Vervolgens richtte hij tot hen degelijke vragen: „Doet gij uw morgen- en avondgebed! gaat gij naar de kerk? biecht gij?" Met het boven-natuurlijke gevoel en de vlugge en vaardige geest, waarmede hij begaafd was, wist hij zijne vragen en raadgevingen toe te passen volgens het karakter en de hoedanigheid der personen. Wie zal al het goede kunnen opnoemen, dat hij door zijne gesprekken en zijn vurig woord teweeg gebracht heeft? Hoeveel zondaars bekeerd? Hoeveel ongeloofigen en protestanten zelf teruggebracht! Hoeveel zielen verlicht en getroost.

De toeloop was gedurende twintig jaren aanhoudend zeer groot. Door den vijandelijken oorlog werd hij minder. In de laatste tijden had het bezoek der vreemdelingen bijna geheel opgehouden; men kwam er maar zeer zelden. M. Dupont toonde er zich niets verwonderd of bedroefd over. „God laat het zoo toe, zeide hij, omdat, als er nog zoovele menschen kwamen, ik de kracht niet meer zou hebben om hen te ontvangen." Het doel, daarenboven, was bereikt, en ver boven zijne verwachtingen. Onder den invloed van Zuster Sint-Peter, en dank aan hem, is de vereering van het H. Aanschijn, die niet nieuw in de heilige Kerk was, maar door de behoeften van den tijd op nieuw toegepast, in zekeren zin, meer onder de menschen verspreid geworden, en als vernieuwd door de geloovigen van

onze dagen. Hoevele christenen, vrome familiën, priesters van alle graden, hoevele kloosterlingen van alle orden, vereeren tegenwoordig het H. Aanschijn van Onzen Heer, waar zij vroeger niet aandachten! Hoevele vurige gebeden, bewijzen van geloof en akten van herstel zijn er niet het gevolg van geweest? En in de toekomst wie kan, van het punt van herstel uitgaande, de gelukkige gevolgen van de buitengewone zending van M. Dupont, die zoo lang en zoo heilig te midden van ons gewerkt heeft, voorzien en berekenen.

VIII. DOOD VAN ZIJNE MOEDER.

M. Dupont was in zijn drie en zestigste jaar en in het elfde van zijne bijzondere toewijding aan de vereering van het H. Aanschijn. Hij had tot nu toe altijd het geluk gehad zijne moeder nog te bezitten. Deze uitmuntende dame was altijd bij hem gebleven sedert de beproevingen, die zij in hare jeugd ondervonden had tengevolge van een tweede huwelijk, en zij vond bij dezen dierbaren zoon, vooral sedert den dood van Henriette, al hare vreugde en haren troost.

Zij was, volgens het zeggen van degenen, die haar gekend hebben, eene zeer godvruchtige dame. Zij ging weinig uit; behalve naar de kerk, het grootste gedeelte van haren tijd besteedde zij om kleederen voor de armen te maken. Haar zoon had alle achting en den grootsten eerbied voor haar, en deed in zijn gewoon leven niets

zo
ga
Da
va
bu
du
of
sti
da
wa
gin
zij
lijk
wij
fan
l
dee
han
tee
bel
zije
gev
geh
son
te
van
zier
sch
me
het
haa
haa
te
ges
zehl

zonder haar te raadplegen, en liet haar gaarne het beheer over het huishouden. Daar hij wist hoe gevoelig zij was en hoe vatbaar voor alle indrukken, zoo was hij buitengewoon bescheiden en lette voortdurend op, haar in niets tegen te werken of te bedroeven. Voor haar had hij de stipste nauwgezetheid voor de etensuren, daar hij steeds vreesde haar te zullen doen wachten. Als hij 's avonds te huis kwam, ging hij altijd het eerst naar haar toe, opdat zij niet ongerust zoude zijn. Zijne kinderlijke voorkomendheid toonde zich op allerlei wijze en in alle omstandigheden van het familieleven.

Deze brave moeder, van haren kant, waardeerde de hoedanigheden en deugden van haren dierbaren Leo, en zij beminde hem teeder. Zij zorgde voor zijne dagelijksche behoeften en zij had de grootste zorg voor zijne gezondheid, en die M. Dupont door een gevoel van de volmaakste en nederigste gehoorzaamheid eerbiedigde. Men heeft nem somwijlen zelfs als vreemdelingen bij hem te dineeren waren, op het minste teeken van zijne moeder, zich van zekere spijzen zien onthouden, die zij zeide voor hem schadelijk te zijn, en ze op zijn bord zien medegeven zonder er aan te komen. Voor het overige, nogtans, liet Mevrouw l'Arnaud, haar zoon geheel vrij. Het was verre van haar om hem in zijne liefdewerken tegen te gaan, zij zou hem eerder daartoe aangespoord hebben, en dikwijls nam zij er zelve deel aan.

Wij willen er een treffend voorbeeld van aanhalen. Op zekeren dag ontvingen M. Dupont en zijne moeder de tijding, dat een vriend, in het geheel geen bloedverwant van hen, een grooten slag in zijn fortuin gekregen had en dat zijn eer er mede gemoeid was. Beiden waren, uit eigene beweging en zonder elkander te raadplegen, dadelijk bereid om hem met een edelmoedigen gift te hulp te komen, en bij mededeeling zagen zij, dat zij ieder van hunnen kant, de som op 10,000 fr. bepaald hadden. Zij leefden zoo te zamen tot 1860. Te midden van zijne godvruchtige werken en zijne menigvuldige bezigheden, liet de dienaar van het H. Aanschijn niet na om zijne moeder met de oplettendste zorgen en met alle teekenen van een kinderlijke liefde te omringen. Maar het uur naderde, waarop God hem het offer van de scheiding ging vragen. Ziehier de stichtende bijzonderheden, die M. Dupont, zelf acht dagen later, over deze smartelijke scheiding geeft: „Mijne brave moeder, schreef hij, heeft den zachtsten dood gehad, dien men zich kan voorstellen. Ik gevoelde, dat het mijn plicht was haar te waarschuwen, dat de eeuwigheid naderde, het was tegen twee uur des morgens: ik geloof, antwoordde zij mij, dat ik „weldra zal sterven! Welnu, ik ben niets bang!” — En dit woord was een groot iets in haren mond, want, gedurende haar geheele leven, was mijne moeder steeds onder een diepsten indruk voor het oordeel Gods geweest. Zij glimlachte, het hart vol

lie
Na
we
ik
te
we
tot
be
„Z
wa
be
om
str
de
leg
on
we
ha
ter
we
wi
me
ma
ov
de
he
ge
se
zi
ge
di
na

liefde, en de vurigste gebeden op de lippen. Na de *Angelus*, die wij te zamen baden, werd de pols hoe langer zoo zwakker, en ik vatte opnieuw moed om mijne moeder te zeggen, dat de doodstrijd naderde, en wederom zeide zij met een vromen glimlach tot mij: „Gij gelooft, dat mijn doodstrijd begint! „en hare handen opheffende, zeide „zij hard op: Jezus, mijn Verlosser, kom.”

„Het is mij onmogelijk om u te zeggen, wat er in die vijf uur te midden van eene beschouwing van de gelukkige eeuwigheid om is gegaan! Zij is gestorven na een doodstrijd van één minuut. Ik had nauwelijks den tijd om haar hand op mijn hoofd te leggen ten einde haren laatsten zegen te ontvangen, en toen ik vervolgens hare hand weg nam om die te kussen... zag ik, dat hare oogen op eene natuurlijke wijze gesloten waren; zij was, in den vollen zin des woords, in een diepen slaap gedompeld.”

Niets christelijken en schoonen dan de wijze waarop zulk een zoon den dood van zijne moeder aannam. Gedurende verscheidene maanden spreekt hij er in al zijne brieven over. Bij iedere regel, te midden van de hevigste smart en de teederste droefheid, laat hij nogtans de bovennatuurlijke gevoelens, waarmede hij bezielde is, doorschitteren. Hij vond het zijn plicht om al zijne vrienden, „die voor zijne goede moeder gebeden hadden”, te bedanken en hij deed dit uit geheel zijn hart. Een pelgrim, die naar (Onze Lieve Vrouw van Senanque ge-

weest was,) had al de verdiensten van zijn bedevaart op Mevrouw d'Arnaud toegepast. — „Ik bedank u, schreef hij hem, voor het deel, dat gij mij in de verdiensten van Onze Lieve Vrouw van Sénanque gegeven hebt. Mijne moeder zal er waarschijnlijk door verrijkt zijn, zonder er iets van te weten, op het oogenblik van haar sterven.” -- „Ik bedank u, schreef hij nog, als ook Mevrouw X en de andere goede zielen, die de H. Communie voor mijne arme moeder opgedragen hebben.” Hij bekent, dat hij onophoudelijk aan zijne moeder denkt: „Maar zegt hij, ik ben er nogtans niet door verstrooid, als ik op mijne zaken moet denken. De dood heeft haar mij zoo zacht ontnomen, dat ik voortdurend op dat gezegend tooneel van scheiding denk.” Die herinnering doet hem goed, en, naar het voorbeeld van zijne moeder, wil hij zich nog steeds meer en meer van de vreeze des Heeren doordringen: „Het lijdt geen twijfel, zegt hij, dat mijne moeder in hare laatste oogenblikken met genaden is overladen geworden, en wel zoodanig, dat zij deze wereld met een zichtbaar gevoel van zachte en hemelsche vreugde verlaten heeft. Men zag slechts een uitdrukking van geluk op haar gelaat en in hare oogen. Welk een schoon voorbeeld om na te volgen! Om hare schreden te volgen, behoef ik een groote hulp der genaden. Daardoor ben ik op de ingeving gekomen, van de aanroeping, die ik onder de bescherming van den H. Franciscus gesteld heb (Een gebed voor de gaaf der heilige vrees

te v
avo
des
voo
zou
I
der
van
geb
ver
had
ste
kol
Chr
doo
ligd
gen
bre
heid
over
het
mar
wer
vrou
pen
ded
eers
zenc
aan
teek
D
uit
hem
noeg

te verkrijgen.) Wij bidden het gezamenlijk alle avonden, mijne bedienden en ik. De „vreeze des Heeren” is wel die kostbare parel, waarvoor men, om die te verkrijgen, wel alles zou moeten opofferen, wat men bezat.”

De dood van Mevrouw d'Arnaud verminderde geenszins bij M. Dupont de banden van liefde en genegenheid, die hem aan zijn geboorteland en aan de leden van zijne familie verbonden. Sedert hij Martinique verlaten had, onderhield de getrouwe Amerikaan steeds vriendschapsbetrekkingen met deze kolonie, zijn geliefden geboortegrond, dien Christophorus Columbus, bij de ontdekking, door den naam van den H. Martinus geheiligd had. Hij sprak er dikwijls met genoegen en met lof over; hij roemde de voortbrengselen der nijverheid en de vruchtbaarheid van den grond; hij kon hier niet over uitscheiden, vooral als hij zich in het gezelschap van bekwame en geleerde mannen bevond; en dit was wel de eenigste wereldsche afwijking, die hij zich in zijne vrome gesprekken veroorloofde. De rampen, die dit land van tijd tot tijd troffen, deden hem veel lijden; hij was een van de eersten uit het moederland om hulp te zenden; hij spoorde zijne vrienden eveneens aan om zulks te doen; hij stelde de in-teekeningen voor en hielp krachtdadig.

Deze liefderijke gevoelens strekten zich uit tot al degenen, die maar eenigzins aan hem verwant waren. Zij konden niet genoeg de beminnelijke hoedanigheden en de

grootè deugden van hun geliefden bloedverwant prijzen. Als de tijd het hem toeliet eenige ontspanning te nemen, ging hij gaarne eenige rustige, en genoegelijke dagen bij hen buiten doorbrengen. En hoe gelukkig was hij hen wederkeerig bij zich te ontvangen; hetzij alleen, hetzij in familie, en hun eene oprechte en gulle gastvrijheid te verleenen, Zijn huis was het hunne; niemand van hen mocht Tours passeeren, hetzij hij er was of afwezig was, zonder, aan de welvoegelijkheid te kort te schieten, er te komen dineeren of er den nacht door te brengen. Hij ontving hen vriendschappelijk en met vreugde; met hen was hij opgeruimd, openhartig en blijmoedig; voor hen veranderde hij niets in zijne vrome oefeningen en in zijne gesprekken. Hij was altijd de man van geloof en van gebed; de belangen voor zijne familie en de plichtplegingen voor zijne bloedverwanten deden hem niets veranderen in de bovennatuurlijke wijze, waarin hij leefde.

Onder zijne familieleden rekende hij ook de kinderen, waarover hij peter was; en zij waren talrijk. Zij waren veertig in getal. Als men somwijlen over een van zijne peetekinderen sprak; zeide hij: „dat is een bloedverwant van mij, zij behoorden tot alle standen; want, naar het voorbeeld van de gelukzalige Marie de Maillé (1)

(1) Leven van de gelukzalige Marie de Maillé, door Bourassé en Janvier, vierde boek, vijfde hoofdstuk.

beweest hij gaarne den dienst van peter te zijn, hetzij om een vriend te believeen of een vreemdeling te helpen. Ook gebeurde het somwijlen, dat de geestelijken van de parochie niemand konden vinden die uit naam van een arm, verlaten kind wilde antwoorden; dan vroegen zij het maar aan M. Dupont, die het peterschap met genoegen aannam. Deze keus scheen hem een eer te zijn, en hij nam het zeer ter harte al de plichten te vervullen en zich van al de lasten, die dikwijls zeer lastig waren, maar hem door den titel van peter opgelegd, te kwijten.

IX. EEN OVERZICHT OVER ZIJNE DEUGDEN.

Wij kenmerken de deugd van M. Dupont met te zeggen, dat deze groote Christen, in zijn gedrag en in al zijne werken, nooit afgeweken is van de ware geest van nederigheid en zelfverloochening. Hij zocht altijd zich te doen vergeten, om in niets voorop te staan, en kende altijd aan andere oorzaken, met eene volkomene oprechtheid, de wonderbare genaden toe, die men aan zijn tusschenkomst en aan zijne gebeden toeschreef. De eigenbaat, de hoogmoed, of zijn persoonlijk belang hadden niet den minsten invloed op hem. Het menschelijk ik joeg hem schrik aan. „Glorie en eer aan God alleen!” dat was zijn geliefd spreekwoord; en hij herhaalde dikwijls dit woord van den psalmist: „Geef de glorie, o Heer,

niet aan ons, maar aan Uwen Naam: *Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini tuo da gloriam.*" Minzaam en vriendelijk jegens iedereen, was hij nogthans onverschillig en bijna onvriendelijk tegen degenen, die hem over zijn persoon durfden spreken, en zich beijverden om hem hunne achting te toonen: Bovendien, beleefd, en heel natuurlijk in zijne manieren, zonder de minste gemaaktheid of verwaandheid, met een juiste, levendige, en vroolijke geest bezield, aangenaam in zijne gesprekken, die hij met het meeste gemak voerde, kon men nogtans gemakkelijk aan zijn deftige houding en zijn indrukken voorkomen, den edelman herkennen, en zag men dadelijk den vroegeren magistraat der Antillen in hem. Maar het bovennatuurlijke was zijn grondregel en zijn leven. Hij zag alle dingen in God en door het geloof. Hetgeen de H. Schrift van Mozes zegt, kan men op hem toepassen: „Hij scheen het onzichtbare te zien: *Quasi invisibilem videns.*” Wat ook de afloop der gebeurtenissen was, hetzij het de staat betrof, of eene andere tijdelijke zaak, hij vond altijd reden om God te loven en Zijne Goddelijke Voorzienigheid te zegenen. Zekere samenloop van personen, plaatsen of datums, daar hij dan gaarne op lette, waren voor hem als lichtgevende horizons, en deden hem een wereld vol genaden en wonderen zien, die zijne ziel in eene vervoering van dankbaarheid en bewondering brachten.

Zijn geloof was wel zoodanig als dat

wa
Ev
twi
gel
hel
ver
tot
die
het
te
wer
en
wa
C
Onz
den
die
dra
dan
doe
bra
het
mo
ber
bid
ech
God
gen
mer
is
kan
het
moe

waarover Onze Heer Jesus Christus in het Evangelie spreekt; een geloof, dat niet twijfelt en dat nooit weifelt, maar een geloof in staat om bergen te verzetten.

Na hem gesproken te hebben of hem te hebben zien bidden, was men geenszins meer verwonderd, dat hij bij de goddelijke almacht tot bemiddelaar voor zondaren en zieken diende. Hij kon niet hebben, dat men onder het gebed, al was het zelfs om een wonder te verkrijgen, twijfelde of vreesde de gewenschte genade niet te zullen verkrijgen; en als de gevraagde gunst niet verkregen was, schreef hij het toe aan te weinig geloof.

Op zekeren dag, liet een jong meisje van Onze Lieve Vrouw de Rijke, die pijn aan den voet had ten gevolge van een val en die zeer gezwollen was, zich naar M. Dupont dragen. Men begon te bidden. De jonge dame zeide hardop haar verlangen en het doel, dat haar voor het Heilig Aanschijn bracht; en sprak aldus tot God: „dat als het zijn heiligen wil was, dat Hij haar mocht genezen.” M. Dupont, die dit hoorde, berispte haar zachtjes. „Zoo moet gij niet bidden, zeide hij tot haar, . . . Gij hebt het echte geloof niet! . . . Zeg aan den goeden God op een meer gebiedende wijze: Heer, genees mij! . . . Als gij genezen wilt, moet men den goeden God gebieden. — O, dat is een beetje te erg, hernam de zieke; ik kan God niet gebieden! — Welnu, gij hebt het goede geloof niet, zeide M. Dupont: gij moet zeggen, „Ik wil genezen! genees mij!”..

Gij moet met een onbeperkt vertrouwen bidden, zonder te twifelen. — O God, zeide het arme meisje, ik voelde nogthans een groot geloof!" Terwijl zij zich bemoedigde en zich geweld aandeed, begon zij opnieuw te bidden. En werkelijk gevoelde zij eenige beterschap, keerde, ofschoon heel moeielijk te voet naar huis. Door deze onverhoopte betersehap bemoedigd en zich inwendig haar klein geloof verwijtende: zeide zij: „Mijn God, het is waar, ik heb te veel aan Uw almacht en aan Uwe goedheid ten mijnen opzichte getwijfeld. . . . Ik weet het, Gij kunt en wilt mij genezen; ik vraag U om deze gunst! geef mij haar, Heer, geef mij haar!...” Zij ging nogmaals naar M. Dupont, en kwam geheel genezen terug. De man Gods had het geloof van deze jonge dame door het zijne weten te verlevendigen, door dat geloof, waarvan de Heer gezegd heeft: „Ik verklaar u in waarheid, dat, als gij met groot geloof tot God zult zeggen, dat iets gebeuren moet, het inderdaad gebeuren zal!” Als hij over het groote aantal wonderen sprak waarvan hij getuige geweest was, of van die, welke van verschillende kanten tot hem gekomen waren, scheen hij maar over een zaak verwonderd te zijn, namelijk, dat er nog niet meer gebeurde, zoo levendig en groot was zijn gevoelen omtrent de almachtige goedheid van God jegens de menschen, en zoozeer was hij overtuigd van de bijzondere behoefte, die de menschen tegen-

woordig hebben, om wonderen van God te verkrijgen.

Zijne liefde en zijn eerbied voor de H. Schrift overtroffen alles, wat men ook zou kunnen zeggen. Hij las en herlas haar, en eindigde niet in de vernuftige uitleggingen, die hij er van gaf en die hij op de tegenwoordige tijden met evenveel verstand als toepasselijkheid uitlegde. Dicht bij zijn werktafel zag men, op een grooten lessenaar van mans hoogte, een ouden bijbel in folio, altijd geopend, en waarvoor dag en nacht een lamp brandde als voor het H. Sacrament, en dien hij onophoudelijk ging raadplegen om over het woord Gods te mediteeren en er het onderwerp van zijne gesprekken van te maken. Men zou gedacht hebben, dat hij haar geheel van buiten kende, zoo spoedig en zoo juist geschikt wist hij al de tekststen aan te halen. Zijne voordurende studiën, levendig en doordringend geloof, en ook de inwendige genade, van den H. Geest, openbaarden hem den verborgen zin. Door de vergelijking, die hij gaarne tusschen het Nieuwe en Oude Testament maakte, kreeg hij licht, doordringende overzichten en somwijlen bewonderenswaardige gedachten, die men aan een vromen Kerkvader zoude ontleend hebben.

Zonder een godgeleerde of zelfs geleerd te zijn, bezat hij zoodanig het Katholieke geloof en het bovennatuurlijke gevoel, dat hij bij den eersten oogopslag en als bij aan-

schouwing het ware of het valsche van een leerstuk of van een geestelijke leerrede begreep, en zich bovendien door een onweersstaanbare aantrekkingskracht, en met een kinderlijke liefde getrokken gevoelde tot alles wat van de Kerk en van den H. Vader kwam. Even min als hij de beginselen van de Revolutie en de goddeloozen door zijne verontwaardiging en zijne minachtingspaarde, even min ontveinsde hij zijn tegenzin en zijn wantrouwen ten opzichte der meeningen min of meer betwist, en die niet de volkomene toestemming van Rome hadden.

Hij sprak slechts over God. „Men moet over God spreken, of zwijgen”, was een van zijne geliefkoosde grondregels. Als men hem over iets anders sprak, deed hij het gesprek langzamerhand eindigen, waardoor hij te kennen gaf, dat hij het als een nutteloos onderhoud en als verloren tijd beschouwde. Hij was wezentlijk vernuftig om de minste gebeurtenissen tot bovennatuurlijke en hemelsche gedachten te brengen. Somwijlen vergat hij zich gaarne over een tekst van de H. Schrift of over een vroom onderwerp, met zijne vrienden in verrukkelijke en onputtelijke gesprekken.

Hij deed nooit iets beuzelachtigs of onnuttigs. Alles wat hij zeide, deed of schreef, had betrekking op de vereering van Onzen Heer Jezus Christus of van de heiligen, en op het nut van den evennaaste. „Gedurende verscheidene jaren, verzekert men ons, stond hij geregeld om drie uur des

morgens op, winter en zomer; bad, mediteerde, ging alle dagen naar de vroegste mis in zijn buurt, en zeer dikwijls naar die van half zes bij de Carmelitessen, en ging er iedere keer te communie." Te huis gekomen, had hij een aantal brieven te beantwoorden, die uit alle landen door zijne devotie tot het H. Aanschijn tot hem kwamen en zijne brieven, zegt een zijner vrienden, moeten allen, even als degene, die ik gelezen heb, meesterstukken van geloof en vertrouwen in God zijn (1)," vervolgens ontving hij gedurende den dag de pelgrims, teekende op zijn register van de Aanbidding de personen aan, die om gebeden of dankzeggingen vroegen, las en miditeerde de H. Schrift in de vrije oogeblikken tusschen deze bezigheden. En, wanneer het dan tegen drie of vier uur was, ging hij gewoonlijk uit om zich aan allerhande godvruchtige werken te wijden.

Zoolang tot dat hij door ziekte tot rust verplicht was, bezocht hij geregeld alle Zondag-avonden en dikwijls door de week, de Zusterkens der Armen, als ook hare oudjes en de werksters van de kleederen voor armen van den H. Martinus. Bij al zijne bezoeken sprak hij slechts over God, over de heilige boeken en over de heiligen; onderzocht naar de behoeften der armen, en voorzag er den meesten tijd door toepasselijke giften in en vroolijkte iedereen op, de Zusters door zijne vrome gesprekken en de armen door al deze snoeperijen, daar

(1) Wij hebben de schoonste, en in groote getalen in zijn levensgeschiedenis aangehaald.

zij zooveel van hielden. In deze twee huizen, waarvan als hij het ware de Voorzienigheid was, noemde men hem nooit anders dan den „goeden vader Dupont”. Maar zij wisten allen, dat zij hem niet mochten bedanken, want dat hij anders boos werd. — Dit is de juiste beschrijving van iederen dag gedurende de laatste twintig jaren van zijn leven, hetgeen ons medegedeeld is door degenen, die hem het beste gekend en het meeste bezocht hebben.

X. ZIJNE LIEFDADIGHEID.

Aan welke liefde of weldadigheidswerken heeft deze vriend van God en van den naaste door zijne aalmoezen niet bijgedragen? Hij gaf overvloedig, met mildheid tot 5 à 10,000 franken in eens, den meesten tijd anonyme en in het geheim, waardoor hij dezen raad van het Evangelie beoefende: „Dat uw linkerhand niet wete, wat uw rechter geeft.” Zijne bedienden zelfs wisten niets van zijne aalmoezen. Hij besteedde er geregeld alle jaren zijne inkomsten aan en zelfs nog meer, zoodat zijn fortuin voor het grootste gedeelte, aan goede werken weg ging. Hij weigerde nooit iets aan een arme, wie hij ook was en op welk oogenblik, dat hij kwam, al was het nog zoo ongelegen. Hij gaf zelfs zijne hemden en zijne noodzakelijkste kleedingstukken weg. Zijne dienstmaagd zag dikwijls het eene hemd na het andere verdwijnen. Somwijlen, zoo als zij het verhaalt, kwam hij met een

gescheurde broek te huis. „Mijnheer, zeide zij dan tot hem, op dat men haar verstellen kan, moet gij naar bed gaan; want er is er geene eene meer.” En hij ging naar bed.

Zijne aalmoezen, van eene onuitputtelijke verscheidenheid gaf hij met kieschheid en zedigheid. Als hij een gift of een aalmoes gaf, zou men gezegd hebben, dat hij den-genen was, die de weldaad ontving. Hij lette er op om alle gelegenheden waar te nemen en de behoeften op te merken. Zoo zond hij b. v. aan zekere kloosters, op feestdagen, inkleedingen, professies of andere kleine feestjes, liefderijk een kleine ondersteuning, ten einde op die manier toch mede te werken.

Iedere week ontving hij bij zich aan huis de administratieve commissie van het kleeren maken voor armen van St. Martin, waarvan hij voorzitter was. Deze post was voor hem niet zonder werkzaamheden. „Als de penningmeester van het Werk, zoo verhaalt men ons, de rekeningen overhandigde, en zijne verlegenheid te kennen gaf om die te betalen, hetgeen dikwijls gebeurde, dan was men zeker, dat den volgenden dag deze rekeningen... door een onbekende betaald waren. Hij was gewoon de huiszittende armen zieken, die van de Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo er bij begrepen, waarvan hij van de oprichting af een van de ijverigste leden geweest was, te bezoeken; hij verzocht de geneesheeren de goedheid te hebben hem met de meest verlatensten en

met degenen, die het behoeftigste waren bekend te maken, en hij verzorgde ze gaarne zelve.

Als een zijner vrienden of kennissen door pijnen aangedaan was, stelde hij hem voor, met de toestemming van den dokter, hem zijne eigenbereiden „gezwavelde koppen” te zetten eene operatie, die hij met de grootste behendigheid en dikwijls met het schitterendste gevolg deed. Wij zeggen „zijne koppen” om reden, dat de ongebruikelijke grootte van zijne glazen en de toepassing der zwaveldamp bij deze operatie wezentlijk door hem uitgevonden waren. Bovendien, bood hij hun met zooveel hartelijkheid en oprechtheid dezen liefdedienst aan, en was hij zoo gelukkig, als men hem aannam, dat hem gevreesd zou hebben hem te bedroeven door het weigeren.

Hoe gaarne bewees hij iemand een dienst of een genoeg! En hoe rijkelijk, wist hij de diensten, die men hem bewees, te betalen! In de laatste ziekte van den kanunnik Pasquier, zijn biechtvader, bewees hij hem de moeielijkste en vernederendste zorgen, die zelfs aan een zieken oppasser zouden gekost hebben. Toen deze heilige vriend zijn laatsten snik gegever had, hield hij zich bescheiden terug; maar hij schonk aan zijn Weeshuis de liefde en de dankbaarheid, die hij voor hem gehad had. De weesjes van den abt Verdier, zijn opvolger, hebben in M. Dupont altijd een weldoener en een vader gehad.

Zonder priester te zijn, had hij nogtans de liefde van den goeden herder en den vindingrijken ijver van den apostel. Men zou van hem, zoowel als van Onzen Heer en in dezelfde beteekenis hebben kunnen zeggen, „dat hij de vriend der zondaren was;” hij gaf aan hen de voorkeur, bewees hun oplettendheden, die genoeg zijn vurig verlangen te kennen gaven om hen te bekeeren en te redden. Volgaarne maakte hij zich „tot dienaar van den huisvader, en ging door de eenzaamste straten en wegen om het verloren schaap tot den schaapstal te brengen.” Wij zullen er een voorbeeld van aanhalen.

Daar zijne voorkomende liefde zich tot alles uitstreckte, zag men hem dikwijls des avonds, als hij naar huis ging, bezig om verdwaalde lieden of die zich een beetje te lang hadden opgehouden weêr op den goeden weg te brengen en hen huiswaarts te zenden; het waren dan eens kinderen, werklieden, vreemdelingen, somwijlen ook wel soldaten, die door het uur van rappel genoodzaakt waren om naar huis te gaan, en die door de dronkenschap weêrhouden werden en dikwijls niet in staat waren om te gaan. Op zekeren dag was zijn verlegenheid groot. Hij had op straat een dronken, waggelenden soldaat ontmoet, en die zeer verwijderd van zijne kazerne was. Hij begint hem te berispen, en zegt hem met den meesten spoed huiswaarts te keeren, ten einde de straf, die er opstaat, te ontkomen.

Daar deze aan al zijne smeekingen weêr- stond, en de heilige man zijn goed hart slechts raadpleegende gaf hem twee franken ten einde hem zoo over te halen; maar, de dronk- aard, verheugd een stuk geld in handen te hebben, wil met alle geweld oogenblikkelijk in de tegenoverstaande herberg gaan, om, zooals hij zeide, zijn weldoener te trakteeren."

Bedroefd en ten einde raad, wendt M. Dupont zich tot een vriend, die daar in de buurt woont, om hem te helpen. Het was een oud militair, die den kameraad eens geducht aanspreekt en eindigt met hem, ondanks al zijn tegenstribbelen, den weg naar de kazerne te doen inslaan. De dienaar Gods haalde hem over om den soldaat te volgen, ten einde te zien of hij goed thuis kwam en hem aan de goedheid der officieren aan te bevelen. Dit was nog niet genoeg voor hem. Den volgenden dag, vol belang- stelling voor zijn beschermeling, kwam M. Dupont hooren, hoe de zaken afgeloopen waren, en hij betuigde zijne vreugde, dat de opgelegde straf niet groot was. Het uitwerksel van zijn zorg en van al zijne moeite was, dat de soldaat, toen hij weêr tot zijn verstand was gekomen en de liefde kende, die men hem bewezen had, zich van zijn gebrek beterde en een goed christen werd.

Hij bezocht ook de gevangenen, somwijlen gelukte het hem bij dezen het zedelijke ge- voel weêr te verheffen, door hun met hevige, zelfs harde en krachtige woorden over hunne

mi-
alt-
ge-
lin-
zes-
die-
ete-
kon-
nie-
„G-
hal-
Ma-
onv-
van-
I-
hed-
me-
gen-
voo-
bev-
de-
was-
alle-
geh-
goe-
die-
gen-
voo-
waa-
kofi-
zorg-
hed-
sche-

misdaden te spreken, ofschoon zij nogtans altijd liefderijk en op hunne behoeften toegepast waren.

Zeer dikwijls herbergde hij de vreemdelingen. Het gebeurde wel, dat hij tot vijf, zes personen, priesters, religieuzen, pelgrims, die hij ontmoet en ontva gen had, mede ten eten bracht. Zoo onverwachts overvallen, kon Mevrouw d'Arnaud, zijne moeder, zich niet weêrhouden van tot hem te zeggen; „Gij hadt mij dit ten minste toch wel een half uur te voren kunnen zeggen, Leo!” Maar de gasten leden er niet door, en Leo, onverbeterlijk, ging door met de inspraken van zijn gastvrij hart te volgen.

Deze kiesche en edelmoedige oplettendheden had hij ook voor de werklieden, waarmede hij te doen had. Hij zocht steeds hun genoeg te doen en liet geen gelegenheid voorbij gaan zonder hun de diensten te bewijzen, die hem mogelijk waren. Toen de hulpkapel van den H. Martinus voltooid was, was er een twintigtal werklieden van alle ambachten, die men zoo maar voor dit gehaaste werk aangenomen had en die hun goeden wil getoond hadden. M. Dupont, die hen wilde beloonen, en hun eene aangename verrassing bezorgen, liet een H. Mis voor hen lezen, die hen allen vereenigde en waarna hun op een gulle wijze „een kop koffie” aangeboden werd, alles door zijne zorgen en op zijne kosten. Bij deze gelegenheden, betaalde hij mildelijk, maar hij verscheen ter nauwerhoud, zeide niets, en zonder

gemaaktheid hield hij er van om zich onopmerken te laten. Hij handelde op die milde wijze, niet slechts uit welvoegelijkheid en kieschheid, maar met verheven inzichten en eene bovennatuurlijke meening, daar hij alle middelen wilde gebruiken om de zielen tot God te brengen en hun, zooveel het hem mogelijk was, op geestelijke en degelijke wijze goed te doen. Want in al deze liefderijke giften aan de werklieden, beoogde hij slechts een doel; namelijk om hen aan den godsdienst te hechten en hunne zielen te winnen. Hij bezat de kunst van dit gedaan te krijgen en van hen tot zich te trekken. Er zijn in onze stad aannemers en werklieden, die zich voor hem zouden hebben laten vierendeelen of in het vuur geworpen zouden hebben, en van wie hij bij gelegenheid, alles zou gedaan gekregen hebben.

XI. ZIJNE OEFENINGEN VAN GODS- VRUCHT EN ALLES WAT ER BETREKKING OP HEEFT.

Men kan in alle waarheid van M. Dupont zeggen, dat hij de drie goddelijke deugden bezat. Hij bezat het geloof, de hoop en de liefde in een verheven graad. Om de beschrijving te eindigen, moeten wij nog zeggen, dat hij de man van het gebed en van het inwendige leven was. Hij bad voortdurend; niets ter wereld kon zijne gedachte van God aftrekken of verstrooien; men zag, dat hij zijne tegenwoordigheid

noo
sch
bre
gel
zijn
and
dar
die
zijn
het
lich
zijn
uit
oph
doo
ma
het
vat
ver
de
geg
Ken
God
pon
en
pas
D
and
en
de
zich
kom
oefe
God

nooit uit het oog verloor. Gedurende verscheidene jaren, bad hij uit godsvrucht het brevier, zoo als de priesters. Na het Evangelie en de Psalmen, die hij gewoonlijk voor zijne meditatiën bezigde, gebruikte hij geen ander boek om te lezen en te mediteeren dan de *Paroissien*." Hij had een latijnsche, die heel volledig was, welke hij altijd in zijn zak had. De *Paroissien* was voor hem, hetgeen hij voor iederen vromen en verlichten christen moest zijn, zijn *Handboek*, zijn gewoon gebedenboek. Hij haalde daaruit ook de beste verklaring en de zekerste opheldering over de woorden van de H. Schrift, door de toepassing die de H. Kerk er in maakt volgens de verschillende tijden van het jaar. Behalve het kerkelijk officie, omvatte zijne liefde voor het gebed nog de verscheidenheid van al de manieren, die door de godsvrucht aan deze heilige oefening gegeven. Iedere devotie, die door de H. Kerk goedgekeurd was en het bewijs van Gods geest droeg, werd ook die van M. Dupont, en hij wist haar op alle gebeurtenissen en omstandigheden van het leven toe te passen.

De medaille van den H. Benedictus, onder andere, vereerde hij op eene bijzondere wijze en met een onbeperkt vertrouwen. Hij had de gewoonte haar overal te werpen, waar zich de behoefte voor de goddelijke tusschenkomst deed gevoelen; en dikwijls heeft deze oefening, bij de gebeden van den dienaar Gods gevoegd, geholpen om de boosheid der

duivelen te weêrhouden of den wil der menschen te veranderen. Het gebruik der medailles van den H. Benedictus is een van de machtigste middelen geweest, waarvan hij zich in de buitengewone gunsten; door zijn geloof verkregen, bediend heeft; men vindt er treffende voorbeelden van in een werkje getiteld: *Oorsprong en bewonderenswaardige uitwerkselen der medaille van den H. Benedictus* (1). Ook was de verspreiding van deze oude devotie een van zijne grootste genoegens hier beneden, na die van het H. Aanschijn.

Wij zeggen zijne „genoegens”; zijne ziel was inderdaad in eene gedurige vreugde, die op zijn gelaat te lezen stond. Altijd bedaard, opgeruimd van hetzelfde humeur, werd hij door geene enkele gebeurtenis ontroerd. Standvastig, vertrouwend, van de goddelijke hulp overtuigd, leefde hij in hoogere sferen, waar de droefheid en de neêrslachtingheid niet te vinden zijn. „Slechts de heidenen zijn treurig, zeide hij. Als men door het doopsel het geluk heeft een vader te hebben zoo als God, moet men altijd tevreden zijn; alleen de slaven van Satan zijn ongelukkig en te beklagen” — Zijne gedachte, ten opzichte der twee verschijningen van de H. Maagd, te Salette en te Lourdes,

(1) Boek in - 32. — Wordt verkocht in het Oratoire van het H. Aanschijn. — Bovendien verkoopt men een blaadje getiteld: *Uitleggingen over de medaille van den H. Benedictus*.

is
toe
dro
we
hie
bor
bet
har
een
te
zeg
vra
vre
ker
mo
Z
rep
er
adr
Hij
We
in
aan
ren
ont
Ierl
Cal
vre
voor
sta
zijn
zijn
al
bod

is opmerkenswaardig: „In 1847, zeide hij, toen ik mij op den heiligen berg bevond... drong ik er zeer op aan om van Melanie te weten, hoe of de H. Maagd hare handen hield. *Zij waren geheel in hare mouwen verborgen*, hernam het kind, terwijl het een beteekenisvolle beweging maakte. En, de hand, die zich verbergt, geeft niet.... Maar eenige jaren later, verschijnt de H. Maagd te Lourdes, opent hare handen, noemt zich zegevierend de Onbevleete Ontvangenis, en vraagt, hetgeen men voor een bewijs van vrede kan nemen, de oprichting van eene kerk; alle dingen, die een betere toekomst mogen doen hopen.”

Zijn naam was overal bekend en zijne reputatie zeer groot. Op zekeren dag kwam er met de post een brief met dit enkele adres: *Aan den heiligen man van Tours*. Hij werd natuurlijk bij M. Dupont bezorgd. Welke geestelijke van Touraine heeft zich, in zijne verste reizen, niet eensklaps zien aanhouden en naar M. Dupont en de wonderen van zijn leven hooren ondervragen? Hij ontving brieven en aanvragen uit Engeland, Ierland, Polen, Constantinopel, Amerika, Calcutta, uit alle landen der wereld. Geen vreemdeling, die een weinig deugd of ijver voor goede werken bezat, trok door onze stad, zonder hem te komen bezoeken, in zijn kapelletje neder te knielen en zich in zijne gebeden aan te bevelen. Hij ontving al degenen, die zich uit godsvrucht aanboden, met een ernstig en minzaam gelaat;

en hij teekende bescheiden het verzoek om gebed, dat men hem deed, op het register der aanbevelingen van de nachtelijke Aanbidding aan.

Had hij nogthans met ongeloovigen, nieuwsgierigen, brutalen of vleiers te doen! Altijd bedaard en zich zelven meester, zeide hij niets meer dan hetgeen hij wilde zeggen, zonder de grenzen der voorzichtigheid en bescheidenheid, noch minder die der liefde, te overschreiden, „Gedurende de laatste acht en twintig jaren van zijn leven, dat ik hem gekend en gadeslagen heb, schrijft ons een zijner vrienden, heb ik hem tegen den naaste nooit een enkel onaangenaam woord hooren zeggen. Dit belette nogtans niet, dat hij, bij gelegenheid, vooral als iemand in zijne tegenwoordigheid een gesprek voerde, dat min of meer zedeloos of godslasterend was, in zijn persoon de waardigheid van een christen, waarvan hij in de hoogste graad het gevoel had, te doen eerbiedigen. Een heilige verontwaardiging teekende zich dan op zijn gelaat, en gaf aan zijn blik eene zoo indrukwekkende uitdrukking van gezag en verachting, dat zij den vermetelste in den war bracht en hem oogenblikkelijk deed zwijgen. Zoo zeide hij op zekeren dag aan een dusdanig persoon in zijn gezicht: „Weet, bid ik u, dat ik nooit de zwijnen gehoed heb, evenmin met u als met anderen!...”

Hij had bijzondere en rechtstreeksche betrekkingen met al de uitgelezenste zielen

en
Hij
Moe
Pat
Cha
oorl
gra
ove
Don
kwa
bez
alti
gelo
vers
de
Zijn
is
het
H.
de
de
pas
mog
eene
twe
op
past
dier
had
tijd

(2)
H. A
beeld
den g

en de beroemste religieuzen van zijn tijd. Hij had ze voornamelijk met de Eerw. Moeder Maria Theresia, Pater Hermann, Pater Eijmard, den kapitein Marceau. Charette kwam bij hem gedurende den oorlog de vlag gereed maken, die, op het graf van den H. Martinus gebracht, de overwinning te Patay moest weg dragen (1). Don Guéranger, de groote abt van Solesmes, kwam nooit in Tours zonder hem te gaan bezoeken, en na deze gesprekken was hij altijd opgetogen van bewondering, zooveel geloof en geleerdheid, en zulk een groot verstand in het bovennatuurlijk leven en in de dingen Gods als hij in hem ontdekte. Zijn zamenkomst met den pastoor van Ars is opmerkenswaardig en herinnert ons aan het gesprek van den H. Dominicus met den H. Franciscus van Assië. M. Dupont had de reis naar Ars gemaakt met het doel en de hoop van een onderhoud met den heiligen pastoor te hebben. Maar, hoe was het hem mogelijk hem aan te spreken te midden van eene menigte vreemdelingen, die zich in twee heggen gerangschikt hadden en zich op zijn weg verdrongen? Eensklaps ziet de pastoor van Ars den pelgrim van Tours, dien hij niet kende, en dien hij nooit gezien had. Hij blijft even staan, kijkt hem eenigen tijd met een zachten en diepen blik aan,

(1) Men ziet er een afschrift van in de kapel van het H. Aanschijn. Sedert eenigen tijd heeft men er een bronzen beeldje, dat een pauselijk zouaaf voorstelt, een *ex-voto* van den generaal Charette, bijgevoegd.

daarna glimlacht hij, heft de oogen ten hemel en de handen vouwende; zegt hij tot hem: „O dierbare vriend, hoe gelukkig zullen wij eens in den hemel zijn door den lof van onzen God te zingen! Ik was daar meer dan voldaan mede, voegt M. Dupont er vroolijk bij, als hij dit voorval verhaalt; ik kwam voldaan thuis, en nam met mij dit goede woord van den heiligen pastoor mede.

XII. ZIJNE LAATSTE JAREN EN ZIJN DOOD.

In de laatste jaren, toen hij bij de tachtig jaar was, nam de dienaar Gods maar zelden meer een werkend deel aan de goede werken; maar men wist, dat hij daar zat, aanhoudend biddende, en men voelde zich aangemoedigd en ondersteund door zijne aangename gedachtenis en door de kracht, die men aan zijn onafgebroken gebed toeschreef. Hij alleen scheen als het ware de uitwerkselen van een klooster te doen, waar de goddelijke lofzangen en de wierook van het gebed onophoudelijk ten hemel stegen. Door eene verlamming in zijn geheele lichaam, en niet meer kunnende uitgaan, zag hij zich, behalve van de H. Communie, die men hem wekelijks bracht, beroofd van datgene, wat de grootste troost van zijne godsvrucht en de vreugde van zijn leven was, namelijk het bijwonen der H. Mis en het bezoek aan het Allerheiligste Sacrament des Altaars en van de kerken. Hij beklagde er zich niet

ove
doe
tigi
kan
hij
of i
doo
Ons
som
H.
zeid
niet
in
dan
geb
V
of
een
de
pro
kla
liet
Op
zijn
opz
laa
van
gro
dap
H.
wo
en

over. Iemand dacht hem een genoeg te doen door hem voor te stellen om de machtiging te vragen van de H. Mis in zijne kamer te doen lezen; hij weigerde het, daar hij niet wilde, dat men iets buitengewoons of iets bijzonders voor hem deed. En zelfs, door ééne van deze nederige kieschheden voor Ons Heer, die hem eigen was, wilde hij somwijlen niet, dat men zoo dikwijls de H. Communie bracht, daar hij, zoo als hij zeide, Onzen lieven Heer en zijne bedienaars niet willen noodzaken van hem zoo dikwijls in zijn huis te komen bezoeken; men moest dan een kundig uitgedacht en zacht geweld gebruiken.

Weldra, toen hij niet meer kon schrijven of lezen, op zijn stoel vastgenageld, tot de eenzaamheid veroordeeld en somwijlen aan de wreedste smarten en slapeloosheid ten prooi, bad hij zonder ophouden, liet geen klacht ontsnappen en met zachtmoedigheid liet hij zich alles welgevallen wat men deed. Opdat er niets aan de volmaaktheid van zijn dienaar zou ontbreken, liet God te zijnen opzichte die soort van beproeving in zijn laatste uur toe, die men in de geschiedenis van den H. Martinus en van vele andere groote heiligen leest. De duivel, dien deze dappere christen, met de medaille van den H. Benedictus en met het zwaard van Gods woord gewapend, zoo krachtdadig bestreden en gedurende zijn geheele leven zoo tegen-

gewerkt had, scheen in dat laatste oogenblik zich te willen wreken.

Op zekeren dag bemerkten degenen, die hem hielpen, met angst, dat de vrome zieke, die gewoonlijk zoo bedaard was, zeer onrustig was en als beangst scheen door het gezicht van een pijnlijk en afschuwelijk voorwerp. M. Dupont bekende hun, dat de duivel hem kwelde: „Hij stelt mij voor, zeide hij, om mij een geschenk te doen, de ellendige!...” Zich toen de handelwijze van de H. Theresia herinnerende, aan wie een weinig wijwater genoeg was om den boozen geest te verwijderen, vroeg hij, dat men hem insgelijks met dat heilige water zou besproeijen. Men deed dat meermalen, en iedere keer, dat de bekoring zich scheen te herhalen. Waarna hij zegevierend zijne gewone vrede terugkreeg, die hem niet meer verliet.

In al zijne ledematen verlamd, en nauwelijks in staat om zijn linker hand een weinig uit te strekken, zeide hij, terwijl hij naar zijne handen en voeten wees: „Ik ben vastgenageld!” Daarna zijne oogen ten hemel heffende en op zijn hart wijzende, voegde hij er deze schoone aanroeping, die hem zoo eigen en zoo dierbaar was, bij; „Dat ik sterve door een brandenden dorst verteerd om het gewenschte Aanschijn van Onzen Heer Jezus-Christus te zien!” Hij ontving het laatste H. Oliesel met volle kennis terwijl hij oplettend de kerkelijke voorschriften, die hij van buiten kende, volgde, en er met veel kalmte en tegenwoordigheid van geest

op
vra
der
en
M
hij,
Onz
lang
een
hou
maa
vers
der
eers
was
in
in
betr
zac
tige
op
moe
G
dag
tee
geb
ver
gen
vre
ade
gel
uit
nog
nie

op antwoordde. Zijn laatste woord was het vragen naar het ontvangen van den God der Eucharistie, dien hij zoo gaarne aanbad en ontving.

Men wilde nog uitstellen: „Neen, zeide hij, nu dadelijk, omdat dit aangenaam aan Onzen Heer Jezus zal zijn.” Toen zijn verlangen voldaan was, lispelde hij aanhoudend eenig gebed, dan eens de oogen gesloten houdende, dan wederom ten hemel opheffende; maar se tert dien tijd sprak hij geen enkel verstaanbaar woord meer. Bij de gebeden der stervenden, toen de priester aan dit eerste van den CXVIIIe psalm gekomen was: *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini*: „Zalig degenen, die zuiver in hun wandel zijn, en de wet des Heeren betrachten,” begon deze goede dienaar Gods zachtjes te glimlachen, met dien engelachtigen en rustigen glimlach, dien hij vroeger op de lippen van zijne vrome stervende moeder bemerkte had.

Gedurende zijn doodstrijd, die bijna acht dagen duurde, gaf hij van tijd tot tijd door teekenen te kennen, dat hij zich met de gebeden, die men aanhoudend bij hem deed, vereenigde. Onbewegelijk, op den rug liggende, de oogen gesloten, het gelaat van vreugde stralend, had hij een hijgenden ademhaling, die genoeg het gevoel van zijne geliefde aanroeping tot het H. Aanschijn uitdrukte, die hij ongetwijfeld met zijn hart nog herhaalde, nu hij het met de lippen niet meer kon doen.

Eindelijk, op Paaschzaterdag, den 18en Maart 1876, tegen vier uur, zonder eene enkele reuteling, zonder de oogten open te doen, slaakte hij bij lange tusschenpoozen drie zware zuchten, en stierf. Hij was negen en zeventig jaar. Op zijn doodsbed gedurende twee dagen, in zijn kapel, dicht bij het afbeeldsel van het H. Aanschijn tentoongesteld, werd hij bezocht door duizende geloovigen uit alle standen der maatschappij, die voor een laatste maal nogmaals dengenen wilden zien, dien zij „den heiligen man noemden, en zijne handen met godvruchtige voorwerpen wilden aanraken, en de laatste eer aan zijn stoffelijk overschot bewijzen. De kleur zijner trekken was weinig veranderd; zijn gezicht teekende noch smart, noch droefheid, maar eerder eene zachte aandoening van vreugde en vertrouwen.

Zijne begrafenis was een soort van godsdienstige zegepraal, een van die algemeene hulde, zoo als de invloed van de ware deugd slechts het voorrecht heeft om te doen ontstaan. De prefekt van Indre-en-Loire en de notabelen der stad, de voornaamste geestelijken en het aartsbisschoppelijk kapittel warener bij tegenwoordig. In deze talrijke menigte zag men geloovigen van alle standen en rangen, priesters, kloosterlingen van verschillende Orden, vertegenwoordigers van alle liefdadigheidsinrichtingen, armen in groote getalen, de weezen, en de oude menschen van de Zusterkens der armen. Van dezen grooten christen, van dezen goeden

die
de
„Z
van
hu
vol

dienaar van God, van de H. Kerk en van de armen zou men terecht kunnen zeggen: „Zalig degenen, die in den Heer sterven; van nu af, zegt de H. Geest zullen zij van hunnen arbeid uitrusten, want hunne werken volgen hen.” (Apoc. XIV, 13).



WERK VAN HET H. AANSCHIJN.



XIII. DE KAPEL VAN HET H. AANSCHIJN.

M. Dupont was overleden. Maar de geloovigen van Tours hechtten zich aan dit huis in de straat Saint-Etienne waar hij gedurende vijf en veertig jaar te midden van hen gewoond had. Behalve de wonderen der bekomene genaden door de vereering van het H. Aanschijn, wisten zij, dat belangrijke daadzaken, op hun plaatselijke geschiedenis en op het werk van den H. Martinus betrekking hebbende, daar tot stand waren gekomen. Men had slechts te zorgen, dat zulk eene belangrijke en kostbare plaats niet in de handen der goddeloozen kwam. Van deze gedachte doordrongen, liet Mgr. Colet, die reeds in een officieel stuk verklaard had, dat M. Dupont „in geur van heiligheid gestorven” was toe, dat men zijn huis kocht en er een altaar oprichtte. De zaal van den dienaar van het H. Aanschijn werd op die wijze oogenblikkelijk in eene publieke kapel veranderd. De Aartsbisschop zelf wijdde haar met plechtigheid in, den 29sten Juni, feestdag van den H. Petrus, en wilde er het eerst de H. Mis lezen.

Laten wij een kort idée geven, van hetgeen tegenwoordig de kapel van het H. Aan-

schijn is. Zij bestaat uit drie deelen, het middelste gedeelte is datgene, hetwelk men eigenlijk „oratoire” noemt en aan de beide zijden ziet men twee kapellen, waarvan de eene toegewijd is aan Onze Lieve Vrouw van Smarten, en de andere aan den H. Petrus den boeteling. Het eigenlijke oratoire is gemaakt van de vroegere zaal van M. Dupont, de eetzaal er bij begrepen. Het versiersel is op die manier aangebracht om het publiek wel te doen begrijpen, wat deze plaats vroeger was. Het wegbreken van den scheidsmuur, die deze twee zalen scheidde, heeft aanleiding gegeven tot een onderwerp van bouwkunde, uit verwijderde pilaren bestaande, door een balustrade vereenigd; hetgeen aan de Sixtijn'sche kapel van Rome ontleend is. Het altaar, met een beeld van den *Ecce Homo* versierd, in eene diepte boven het tabernakel geplaatst, is gemaakt van den vloer, waarop M. Dupont te midden der pelgrims knielde. Het afbeeldsel van het H. Aanschijn, met een schoone lijst verrijkt, een gift van de christelijke Moeders uit Tours, en omgeven, als het ware door een kroon van talrijke ex-voto's, hangt ter rechterzijde aan de Evangeliekant op dezelfde plaats als vroeger, met een lamp van dezelfde soort, en die altijd brandt. Ter linkerzijde, aan de kant van het Epistel, ziet men de vlag van het H. Hart met het schrift van de roemvolle banier, die de zouaven van Charrette naar den slag van Patay geleidde. Vlak daarbij en aan dezelfde kant, geopend op zijne

grootte lessenaar en zoo als voorheen ver-
eerd door een lamp, die altijd brandt, ligt
de H. Bijbel, dezelfde, die M. Dupont altijd
gebruikte. Rondom van binnen, in navolging
van hetgene men te Rome in de kamers
van den H. Ignatius en van den H. Philippus
Nerius ziet, zijn op den muur vrome spreu-
ken en treffende opschriften geschilderd die
de deugden van den dienaar Gods en de
voornaamste trekken van zijn leven herin-
neren (1). Hetgeen nog krachtiger tot het
hart spreekt, zijn de groepen stokken en
krukken, aan iedere kant van het altaar
gerangschikt, en die tot getuigen dienen van
de genezingen, daar verkregen zijn.

Nog heden ten dage, worden genaden en
genezingen van denzelfden aard door de ge-
beden der pelgrims verkregen. Nog meer
als bij het leven van M. Dupont is zijn
kapelletje het middenpunt van bezoeken,
smeekingen en van andere heilige eerher-
stellende werken. Men komt er van alle
kanten. Uit de verschillende streken van
Frankrijk en, men kan wel zeggen van de
geheele wereld, komen aanvragen om gebe-
den, aanbevelingen voor allerlei tijdelijke
en geestelijke gunsten. Van tijd tot tijd,
worden nieuwe ex-voto's door de dankbaar-
heid geofferd en gevoegd bij degenen, die
het eerbiedwaardig afbeeldsel omringen.

(1) Deze spreuken zijn bijeen verzameld in een net albumtje-
met zes photographiën en een platte grond versierd: Beschrij-
vingen en Gedichten in 18 van 25 bladzijden. Te koop aan
het bureau van het Oratoire.

In 1878 is een meisje van Orleans, dat geheel lam aan handen en voeten was, volkomen genezen, nadat zij M. Dupont aangeroepen en op zijn graf gebeden had; zij zelve heeft tot dankzegging twee mooie krukken komen neêrleggen, die men bij de anderen in het heiligdom ziet.

Den 18den Maart 1880, verjaardag van den dood van M. Dupont, is eene dominikanes uit Chinon, ook geheel lam sedert acht jaren, plotseling en volkomen genezen, op den dag en het uur, dat zij wist, dat de dienaar Gods den laatsten snik gegeven had.

Een jonge dame, die niet wijs was, was te Parijs zonder goed gevolg op verschillende manieren behandeld geworden in een gezondheidshuis dat door een dokter bestierd werd, die bijzonder in dat vak uitmuntte. Zij heeft eensklaps haar verstand teruggekregen gedurende eene novene van missen, gebeden en zalvingen, waardoor M. Dupont bijzonder aangeroepen was.

Een bewoner van de Hooge-Alsace, vijfen-dertig jaar oud, voelde zich in de zijde door een groot inwendig gezwel aangetast; men oordeelde eene pijnlijke en zeer gevaarlijke operatie noodzakelijk; hij deed zalvingen met de H. Olie en riep tevens M. Dupont aan, en beloofde een bedevaart naar zijn graf te doen. Alle pijn en het gevaar waren in eenige dagen verdwenen. In de maand Augustus 1880, zag men hem een lange reis ondernemen, zijne belofte op het graf van den dienaar Gods vervullen en

eene mis tot dankzegging aan het altaar van het H. Aanschijn verzoeken.

Een weinig te voren kweet een eerbiedwaardige dame van Rennes zich van eene dergelijke belofte. Ten gevolge van zalvingen met olie van het H. Aanschijn en het aanroepen van M. Dupont, had zij het gezicht, dat zij bijna geheel verloren had, teruggekregen.

Een kleine jongen van twaalf jaar, geheel lam, en die slechts met behulp van twee krukken zich staande kon houden, kon na eene novene van gebeden en zalvingen, plotseling alleen in de sacristie loopen, uitroepende; „Ik ben genezen.” In de vervoering van haar geluk, zeide de moeder; „Ik geef hem aan M. Dupont!” En het kind, volkomen gezond werd, kort daarna tot misdienaar van het H. Aanschijn aangenomen. Het zou gemakkelijk zijn nog vele dergelijke feiten aan te halen, waar de tusschenkomst van den dienaar Gods ten gunste van degenen, die met geloof steeds zijne kapel bezoeken, zichtbaar is. De platen van rozekleurig marmer, waarmede men reeds in groote getal den muur van de neven kapel van den H. Petrus mede bedekt ziet, zijn er onbetwistbare getuigen van.

Hetgeen niet minder treffend is, is de onweerstaanbare aantrekkingskracht, eene aantrekkelijkheid vol liefelijkheid en zalving, die de zielen op deze heilige plaats onder vinden. Niet slechts de eenvoudige geloovigen van alle leeftijden en standen, die er

kon
ter
gev
god
kle
lijk
vin
die
Chr
toe
hoc
na
sta
kap
den
zeg
een
inw
ver
die
wo
Ric
kon
het
een
„o!
bez

E
wijz
bela
gev

komen bidden, ondervinden dit; maar priesters, kloosterlingen, degenen die het meest gewoon zijn aan het bovennatuurlijke der goddelijke zaken, bekennen ronduit, dat dit kleine heiligdom voor hen een aantrekkelijkheid heeft, en dat men er eene vrede vindt, die men nergens anders aantreft, en die zij aan de gedachtenis van den grooten Christen, die daar vroeger gewoond heeft, toeschrijven. Geene vreemde prelaten of hooggeplaatste geestelijken gaan van hier, na het graf van den H. Martinus in onze stad bezocht te hebben, zonder eerst in de kapel van het H. Aanschijn te komen bidden en er de H. Mis te lezen. Men zou zeggen, dat er een hemelsche invloed is; een aangename geur van deugd en van het inwendig leven ademt men daar in. Allen vertrekken vandaar geroerd en met een diepen indruk. Volgaarne zouden zij dit woord van een vromen aartsbisschop, Mgr. Richard herhalen, die, incognito binnengekomen, zich liet verrassen aan den voet van het altaar, en die bij het uitgaan uitriep: met eene doordringende stem van ontroering, „o! wat een godvruchtig heiligdommetje bezit gij daar!”

XIV DE PRIESTERS VAN HET H. AANSCHIJN.

Bij de woning van M. Dupont, op die wijze veranderd, behooren twee werken de belangstelling waardig en die veel werk geven, waarvan zij het begin en het midden-

punt is door de Voorzienigheid uitgekozen; een societeit van priesters, die in gemeenschap leven en een broederschap ter eere van het H. Aanschijn. Beide verdienen hier gemeld te worden.

Deze societeit van priesters is, als het ware ontstaan door de noodzakelijkheid van het werk zelf, waaraan zij zich toewijden. Ziehier hoe zij begonnen is. Toen de waardige opvolger van den H. Martinus, Mgr. Colet, de privaatskapel van M. Dupont in eene openbare kapel veranderde en dat hij plechtig de vergunning gaf tot de vereering van het heilig afbeeldsel, zoo lang door den dienaar Gods vereerd, vatte hij terzelfder tijd het plan op om een zeker aantal priesters te vereenigen, ten einde het H. Aanschijn van onzen Heer Jezus Christus te vereeren, en die bijzonder belast waren om deze kapel te bedienen, en steeds gereed te zijn voor de geloovigen en pelgrims, die daar zouden komen bidden. Hij stelde hen aan onder den titel van: „Priesters van het H. Aanschijn”, even als men Priesters van het H. Hart en Priesters van het H. Sacrament heeft.

Ofschoon zij voor het oogenblik nog geene afzonderlijke belofte afleggen, laat Mgr., hen in gemeenschap leven en verplicht hen tot een kloosterregel, te gelijk toepasselijk op het beschouwend en het werkend leven.

Hun doel, voor alles, is het allerheiligst Aanschijn van onzen Heer Jezus Christus te bestudeeren, te beschouwen en te aan-

bidd
aanb
door
spre
vere
O

M.
denc
aanb
ting
te
plaa
houd
om
gen,
teek

D
per
naar
avon
dag
iede
Aan
pers
dag
de s

D
zich
het
door

(1)
schop
Men

bidden als ook om het te leeren kennen en aanbidden door anderen, en om op die wijze door alle mogelijke middelen tot de verspreiding van deze heilzame en herstellende vereering te werken.

Om die reden wonen zij in het huis van M. Dupont, bij zijne kapel, zij zijn aanhoudend ter beschikking van degenen, die zich aanbieden, hetzij om hun de noodige inlichtingen te geven, hetzij om hen deelachtig te maken aan de genaden van de heilige plaats, waarvan zij de bewaarders zijn. Zij houden een register, waarop zij de aanvragen om gebeden en de verschillende aanbevelingen, die hun toevertrouwd worden, aantekenen.

Deze aanbevelingen worden twee maal per dag gelezen, des morgens na de voornaamste mis van de communiteit, en des avonds bij de oefening van vijf uur. Iederen dag op die uren, bidt men hard op, ofschoon ieder afzonderlijk, de „Litanie van het H. Aanschijn” (1), en men bidt dan ook voor de personen die aanbevolen zijn. Des Donderdags wordt eene bijzondere aanbeveling voor de schoolkinderen en de jeugd gedaan.

De Priesters van het H. Aanschijn leggen zich ook toe hetzij door de predikatie en het toedienen der heilige Sacramenten, hetzij door briefwisseling, op alles, wat er voor

(1) Samengesteld door Zuster Sint Peter, door den bisschop goedgekeurd en door Pius IX met aflaten verrijkt. Men kan ze krijgen aan het bureau van het Oratoire.

dit werk noodig is. Zij verzenden, op aanvraag fleschjes olie, zooals M. Dupont deed, ook boeken, gebedjes en andere godvruchtige voorwerpen, die betrekking hebben op de vereering van het H. Aanschijn of op de gedachtenis van den dienaar Gods. Zij zorgen insgelijks naarmate, zij hun bekend worden om de oude en nieuwe feiten, die betrekking hebben op de deugden, de wonderen en de handelingen van dezen ijverigen Christen, op te teekenen.

Naar het voorbeeld van M. Dupont zelf, dien zij als hun eersten stichter beschouwen en als een vader vereeren, totdat het de Goddelijke Voorzienigheid behagen zal hun toe te stemmen met goedkeuring van de H. Kerk hem een verhevener eer te bewijzen, beijverigen zij zich om het gebruik der medaille van den H. Benedictus, als ook de devotie tot de Onbevleete Ontvangenis, tot Onze Lieve Vrouw van Smarten, tot den H. Michaël, den H. Joseph, den H. Petrus, den H. Martinus en den H. Aloysius te verspreiden.

Even als hij, wijden zij zich voornamelijk toe aan de vereering van het goddelijk Sacrament, waarvoor deze vrome leek voortdurend zulk eene teedere en brandende liefde beleed. Het werk van de nachtelijke Aanbidding, dat door hem te Tours tot stand is gekomen, is onder hunne leiding geplaatst en heeft haar zetel in hunne kapel. Zij regelen er de oefeningen van, lezen de mis van vier uur, houden de toespraken des avonds en de ochtend-

med
iede
Wo
De
ge
des
rich
men
lijks
kort
nach
zoo
deen
de
hem
V
H.
H.
die
lette
lijke
en
lijke
waa
dan
delij
van
E
H.
pelij
Aart
der
hunn
van

meditatiën. De Aanbidding heeft plaats iedere week in den nacht van Dinsdag op Woensdag zoo als ten tijde van M. Dupont. De Aanbidding wordt des Woensdags ochtend gedurende den geheelen dag voortgezet en des avonds om vijf uren met eene onder-richting en een Lof ter eere van het H. Sacra-ment gesloten. Zoodoende heeft men weke-lijks in de kapel van het H. Aanschijn eene korte altijddurende aanbidding van een nacht en een dag, die door de geloovigen, zoowel mannen als vrouwen zeer gewaar-deerd wordt, en die de goede dienaar van de Eucharistie ongetwijfeld van uit den hemel met welgevallen gadeslaat.

Voor de bedevaarten en het dienen der H. Missen, voeden de Priesters van het H. Aanschijn eenige kinderen bij zich op, die zij voor de godsvrucht vormen en in de letteren onderwijzen, een soort van geeste-lijke school, die deel van het Werk uitmaakt, en dienen kan om de roeping tot den geeste-lijken stand gemakkelijker te maken; want waar kunnen deze roepingen beter ontluiken dan onder den levendigen blik van het god-delijk Aanschijn en onder de bescherming van den heiligen man van Tours!

Eindelijk komen de Priesters van het H. Aanschijn, door hun titel van bisschop-pelijke helpers aan de bevelen van den Aartsbisschop, volgaarne volgens de behoefte der omstandigheden en volgens de maat hunner krachten, te hulp in het uitoefenen van de bediening der priesters van het platte-

land, die ziek of verhinderd zijn; nederige dienst van liefde en toewijding, die hunne roeping hun aanwijst als een bijkomend doel, en die hun tevens de gelegenheid geeft om de geest van boetvaardigheid en eerherstel, waarvan zij voor het smartvol en medelijdend Aanschijn van onzen Verlosser doordrongen moeten zijn, te verspreiden. (1).

XV. BROEDERSCHAP VAN HET H. AANSCHIJN.

Een broederschap ter eere van het H. Aanschijn werd spoedig in de kapel van van M. Dupont opgericht. Kerkelijk vereenigd met de eerherstellende Aartsbroederschap van Saint Dizier, heeft zij voor hoofddoel de godslasteringen, de ontheileringen, de goddeloosheid der geheime genootschappen en alle gruwelen in onze dagen tegen de rechten van God en van de H. Kerk bedreven, te herstellen. Maar hetgeen haar een onderscheidend teeken geeft is het goddelijk voorwerp, dat zij tot onderwerp heeft en waarvan zij zich als middel bedient om haar doel te bereiken, namelijk het H. Aanschijn van onzen Heer Jezus-Christus door zijn Lijden misvormd, en dat zij zich ten doel stelt door een bijzondere vereering van openbare huldeblijken van aanbidding en liefde te vergoeden.

(1) Om uitvoeriger onderrichtingen over het Gezelschap van de priesters van het H. Aanschijn te bekomen gelieve men zich tot den directeur van het Werk te richten.

Alle katholieken, van beider geslachten, van welken leeftijd of welken stand worden uitgenoodigd er lid van te worden. Ieder lid, door den daad zelf van zijne aanneming, neemt zich voor gedurende zijn leven en bij zijn dood zich toe te wijden aan de glorie van het H. Aanschijn van den goddelijken Verlosser. Hij neemt de verbintenis op zich om zelf en voor zoover het hem mogelijk is door degenen, die van hem afhankelijk zijn den H. Naam des Heeren en de dagen aan zijn dienst toegewijd, te doen eerbiedigen. Hetgeen hij niet kan beletten, herstelt hij ten minste door gebeden en inwendige akten, en vooral door deze aanroeping: „*O God, onze beschermer, beschouw ons en werp Uwe blikken op het Aanschijn van Uwen Christus.*”

Hij moet altijd indien het mogelijk is, als teeken van eer en bescherming, een klein kruisje tot dit einde geslagen en waarop het afbeeldsel van het H. Aanschijn gegraveerd is met het *Vade vetro, Satana*, en het *Sit Nomen Domini benedictum*, bij zich dragen. Een reglement in twaalf artikelen op dezelfde wijze gewijzigd en tot zijn gebruik in orde gebracht, is met toestemming van den bisschop gedrukt geworden, als ook een gebedenboekje, dat alles inhoudt, wat hij weten en beoefenen moet om een getrouw en ijverig lid te zijn (1).

(1) Handboek van de broederschap van het H. Aanschijn, enz. gevolgd door het kleine officie van den H. Naam Gods en andere oefeningen geschikt voor de Eerherstelling, klein in-18 van 30 bladzijden. Wordt verkocht aan het bureau van het Oratoire.

Dergelijke broederschappen, zusters en navolgers van die van Tours, werden weldra in verschillende steden opgericht, namelijk te Versailles, te Reims, te Leval, te Perpignan, te Montpellier, te Saint-Brieuc, te Rodez, te Mans, te Saignon; alle dagen vermenigvuldigen en verspreiden zij zich. Van alle kanten verzoekt men de gunst om een afbeeldsel van het smartvol Aanschijn te hebben, dat eene afbeelding van den doek van Veronica is en gelijkvormig aan die, welke M. Dupont vereerd heeft. De priesters van het H. Aanschijn belasten zich om ze uit Rome te doen komen en op die wijze de verspreiding er van te vermakkelyken. Het zou onmogelyk zijn het getal te berekenen van deze vrome beeltenissen op duizende plaatsen uitgesteld, en waarvoor bijna altijd een lamp brandt. Men vindt ze in de particuliere huizen, in de privaatkapellen, in de godshuizen en kloosters, in de openbare kapellen, in de parochie- en hoofdkerken. Reeds ten tijde van M. Dupont, zag men ze in het gasthuis van Vincennes, bij de Visitandinen te Paray-le-Monial, bij de Benedictinen te Arras. En heden ten dage zijn de Notre-dame van Parijs, de hoofdkerk van Perpignan, de basiliek van Lourdes, de voorloopige kapel van het H. Hart te Montmartre er mede versierd.

Deze uitboezeming der zielen tot het barmhartige Aanschijn van onzen Verlosser verklaart zich door den tegenwoordigen toestand van de maatschappij en door het zien der

gevan
word
den 2
Gods
heid
lijke
dighe
noodz
H. A
zich
treffe
wij a
van
het
vorm
„zegg
„Aan
„gene
„is, d
„Uwe
„Hij
„misc
„Aan
„wij
Vo
nieuw
is de
vreen
H.
H. G
tijd.
deze
daags
en h

gevaren, die haar bedreigen. In onze dagen worden de godslastering, de overtreding van den Zondag, en de verachting van het gezag Gods met de schrikverwekkendste vermetelheid begaan; het is als een maatschappelijke misdaad, die de goddelijke rechtvaardigheid tergt en tot openbare uitboetingen noodzakelijk maakt. De vereering van het H. Aanschijn, als tot eerherstelling, biedt zich aan ons aan op eene wijze, die even treffend als bewonderenswaardig is. Toonen wij aan den hemelschen Vader het Aanschijn van Jezus, zijn welbeminden Zoon, zooals het was op den dag van zijn lijden, misvormd, bespuwd, met zweet en bloed bedekt; „zeggen wij tot Hem: „O God, herken het „Aanschijn van uw eenigen Zoon, van den- „genen, die het Afbeeldsel van uwe goedheid „is, die aan U gelijkvormig is, de glans van „Uwe glorie. Hij heeft voor ons geleden, „Hij heeft onze ondankbaarheden en onze „misdaden uitgeboet! — En Gij, barmhartig „Aanschijn van Jezus, toon wat Gij zijt, en „wij zullen gered zijn!”

Voor nieuwe behoeften moest men een nieuw middel hebben. Op zich zelf genomen, is de vereering van het H. Aanschijn niets vreemds en nieuws in de H. Kerk: de H. Hieronimus, de H. Augustinus, de H. Geertrudis beoefenden haar in hunnen tijd. Maar eene nieuwe betrekking tusschen deze devotie en de wanorden van de hedendaagsche maatschappij is herkend geworden en heeft uitgeblonken. Daardoor is eene

gedachte ontstaan van eene nieuwe vereeniging op de behoeften van dezen tijd toegepast; als van zelf dringt zij door tot de zielen; zij wordt overal met vertrouwen en goed gevolg ontvangen. Tot nu toe was dit heilzame middel nog niet opgemerkt en benut geworden. Misschien zou het nog niet toegepast zijn geworden, zonder de veropenbaringen aan Zuster Sint Peter gedaan, en zonder den ijver, waardoor M. Dupont verkeerdt werd voor de eerherstellende werken, vereenigd met de vereering van het H. Aanschijn. Aan deze twee heilige zielen, is het het eerste gegeven geweest om te zien en te gevoelen al de macht en kracht in dit middel ter zaligheid; nadat zij het zelve in beoefening hebben gebracht, hebben zij het aan anderen geleerd. Daardoor is die broederschap algemeen geworden, daardoor de akten van verzoening, waarvan wij gesproken hebben.

Het laatste woord, ongetwijfeld, is over dit onderwerp nog niet gezegd. Mannen Gods, groote theologanten aarzelen niet om aan de vereering van het H. Aanschijn een voorname rol in de toekomst aan te wijzen. Zij voorzien, in hare ontwikkeling, gelukkige en heerlijke gevolgen voor de heilighing der zielen en de zegepraal der H. Kerk. Zij beschouwen gaarne deze schoone vereering, die zoo zeer betrekking heeft op de geheimen der Menschwording en de Verlossing van het Woord, als de aanvulling en de bekrooning noodzakelijk tot de devotie

van
H.
ond
vre
heli
den
gev
Her
opw
stel
als
te l
aan
gest
dier
M
volg
door
geop
onze
voor
hij
op
bare
iets
ziel
„
met
waa
jaar
gew
knie

(Zie

van het H. Hart. Zij gelooven, dat het H. Aanschijn van Jezus, beter gekend, en onder zijne verschillende gedaanten van vreugde, smart en glorie beschouwd, zal helpen om aan den goddelijken Persoon van den Bemiddelaar eene meer algemeene en gevoeliger dankbaarheid te bewijzen, en voor Hem een levendiger en teedere liefde zal opwekken. Wij weten ook, dat het eerherstellende werk van het H. Aanschijn, zoo als men het begrijpt en in Frankrijk beproeft te beoefenen, onlangs en bij herhaalde malen aan Zijne Heiligheid Paus Leo XIII voorgesteld, zijnen vaderlijken zegen en zijne dierbare aanmoedigingen ontvangen heeft. (1)

Moedigen wij ons dus aan om den weg te volgen, dien de heilige man van Tours ons door zijne nederige en vurige voorbeelden geopend heeft. Verheffen wij, zoo als hij, onze blikken en onze harten naar deze oude voorstelling van den doek van Veronica, dien hij zoo vereerd heeft. Zelfs met het oog op de kunst, en zonder van zijnen wonderbaren oorsprong te spreken, ziet men er iets opwekkends in, zeer geschikt om de zielen tot eerherstelling te stemmen.

„Het is niemand onbekend, zegt M. Dupont, met welken eerbied de H. Kerk dit eerbiedwaardig afbeeldsel te Rome vereert. Ieder jaar geven twee kardinalen daar voor aangewezen, er den zegen mede aan het geknielde volk, zoo als men die met het H.

(Zie Veronika of het H. Aanschijn br in-18.

Sacrament, en met het heilige hout van het ware kruis geeft. Wettige getuigenis van de godheid van onzen Heer Jezus Christus, deze gezegende sluier is als een kostbare schat aan de H. Kerk nagelaten, gemerkt met het afbeeldsel van den Koning der koningen, ten einde over de wereld, onophoudelijk tot den ondergang geneigd, de barmhartigheden des Heeren af te roepen."

— „De munten der aarde worden geteekend met het beeld der vorsten, ten einde aan de koninkrijken toe te staan vrije richting van hunne voortbrengselen onder elkander te hebben. Waarom zou het koninkrijk des hemels ook niet voor die der aarde een munt hebben, waarvoor iedereen de eeuwige goederen zou kunnen koopen? *O God, zouden wij dikwijls moeten uitroepen, o God, onze beschermer! aanschouw ons, en werp Uwe blikken op het Aanschijn van Uwen Christus.*”

De dienaar Gods voegt er bij:

„Iedere ziel, aan de H. Kerk gehecht, en met haar aan het leerstuk der Godheid van Onzen Heer Jezus-Christus, moest zich tot een wet van liefde maken, om bij zich in zijn huiskapelletje, een afbeeldsel van het H. Aanschijn van Jezus te hebben. Och! als deze schoone devotie alle harten kon beheerschen, zouden wij weldra de laatste overblijfselen van de verfoeilijke godslastering, die in onze dagen zoo dikwijls gehoord wordt om de godheid van Jezus-Christus te loochenen, zien verdwijnen. De godsvrucht tot het H. Aanschijn is voorzeker een teeken

van voorbeschikking; want welke ziel zou niet verzekerd zijn, van, na dit heilig afbeeldsel, dat het heilig Aanschijn voorstelt, bemind en vereerd te hebben, het eenmaal in de eeuwige heerlijkheid te gaan aanschouwen?"

Ziedaar wat, diegene gedurende zijn leven schreef; aan wier gedachtenis wij dit beknopte verhaal toewijden. — Met dezelfde gedachten beziel, vermaand een beroemd en vroom prelaat, Mgr. Fava, bisschop van Grenoble, in een nieuw werkje, dat het vuur zijner welsprekendheid en van zijn ijver wedergeeft, op de volgende wijze de herders en de geloovigen van zijn bisdom aan (1).

„Laten wij het Aanschijn van Onzen Heer overwegen. Wie zal de schoonheid van dit aanbiddelijk Aanschijn kunnen beschrijven? Daarin weërkaatsen de goddelijke volmaakt-heden en de schoonste der zielen! Met recht zou men met den H. Paulus er van kunnen zeggen: *De onzichtbare eigenschappen Gods; sedert de schepping der wereld, zijn duidelijk gemaakt geworden door de dingen, die geschapen zijn geworden.* Ja op het liefelijk Aanschijn van Jezus hebben zich de goedheid, de barmhartigheid, de majesteit en de oneindige almacht van God, met zijne andere volmaaktheden afgedrukt, als ook beurtelings de vreugden en de droefheden van den God-Mensch, gedurende zijn sterfelijk leven,

(1) Handboek over de Kruistochten der Franschen-Katholieken (door Mgr. Fava, p. 155.

van de krib tot aan den Kalvarieberg, waar hij stierf; van zijne verrijzenis tot aan zijn Hemelvaart, waar dit Aangezicht in al den glans der goddelijke schoonheid voor het hemelsche hof verschijnt. Wie zal mij, riep de H. Joannes Chrysostomus uit, het hart van Paulus laten zien! En wij, wij roepen ook uit: Wie zal ons het Aanschijn van Jezus, Zijne oogen, Zijn glimlach en Zijne aanbiddelijke trekken laten zien! Op dit aangezicht, heeft men al de goedheid, al de teederheid, al de grootheden, al de heilige verontwaardigingen, al de smarten en angsten van den God-Mensch zien afteekenen. Het heeft de omhelzingen van de Moedermaagd ontvangen, en, eens heeft het ook den kus van Judas, den slag van den knecht en de slagen van zijne vijanden gevoeld. Bij de gedachtenis aan het bloed, dat over het H. Aanschijn liep, aan het zweet, de tranen, de stof en het speeksel, waarmede het bedekt was, wie zou ongevoelig kunnen blijven, en zich even als Veronica niet beijveren om het af te drogen en blijken van zijne kinderlijke liefde te bewijzen?"

Doordringen wij ons van deze vrome gevoelens: overwegen, beoefenen en geven wij eerherstel. Even als M. Dupont en zoovele andere edelmoedige zielen, dat zijne voorbeelden van alle kanten aankomen, verheerlijken wij het H. Aanschijn door onze gebeden en onze werken. Dat het ons licht en onze kracht gedurende ons leven zij, en dat onze laatste zucht deze liefdekreet, een

voorbeschikten waardig zij: „Dat ik sterve van een vurigen dorst verteerd om het gewenschte Aanschijn van onzen Heer Jezus Christus te aanschouwen!”

Om de Broederschap in een parochie of in een kapel op te richten, gelieve men zich te vervoegen tot M. den Directeur der Priesters van het H. Aanschijn. — Onder andere aanwijzingen, zou men een blad met uitleggingen, door den Bisschop goedgekeurd, kunnen zenden, om de wijze, die men te volgen, en de formaliteiten, die men te vervullen heeft, aan te geven.

ONDERRICHTING

OVER DEN EEREDIENST VAN HET H. AANSCHIJN.

De eeredienst van het H. Aanschijn heeft tot bijzonder doel, aan het aanbiddelijk Aanschijn van Jezus Christus, mismaakt door het lijden, bijzondere bewijzen van eerbied en liefde te geven; de godslastering en het ontheiligen van den Zondag, die Hem op nieuw onteeren, te herstellen; eindelijk om van God de bekeering der godslasteraars en Zondagschenners te bekomen.

Deze beweeglijke godsvrucht, welke de Zaligmaker zelve schijnt ingesteld te hebben, op den dag van zijnen dood, als hij, op eene wonderbare wijze, zijn bloedig Aanschijn in den doek van Veronica prentte, is altijd gekend en geoefend geweest in de H. Kerk. De H. doek, zorgvuldig bewaard te Rome, in de Kerk van het Vaticaan, is er altijd omringd van eerbewijzen en teekens van betrouwen. Verscheidene malen in het jaar wordt hij ter vereering der geloovigen uitgesteld. De Pauzen hebben talrijke

aflaten verleend, aan hen, die deze kostbare relikwie met godvruchtigheid bezoeken.

Vele Heiligen, van beide geslachten, hebben zich onderscheiden door hunne godsvrucht tot het heilig Aanschijn, en hebben er talrijke vruchten van zaligheid door bekomen; ondere andere, zullen wij aanhalen: de heilige koning David, de H. Augustinus, de H. Bernardus, de H. Gertrudis, de H. Mechtildis, en in deze tijden, onder de personen, in geur van heiligheid gestorven, zuster Maria van St. Peter, Carmelites van Tours, de moeder Maria-Theresia, stichster der vergadering van de Aanbidding van eerherstel eindelijk de eerbiedwaardige Heer Dupont, de onvermoeibare ijveraar van den eeredienst tot het H. Aanschijn. Het is een licht van den H. Geest, die schijnt zich over gansch de katholieke wereld te verpreiden; het is een redmiddel der Voorzienigheid, de wereld aangeboden, om de verwoestingen van het ongeloof te bevechten, en zich te bevrijden van de straffen der goddelijke rechtvaardigheid.

Deze godsvrucht heeft in deze laatste tijden, eene groote ontwikkeling genomen. De schoone beloften door den Zaligmaker gedaan en door eene gelukkige ondervinding bekrachtigd, bewijzen hoezeer de eeredienst tot het H. Aanschijn aan God behaagt, en hoe nuttig hij is voor al de christenen. Welken voorspoed in de zaken, hoeveel bovennatuurlijke verlichtingen, hoeveel onverwachte bekeeringen, hoeveel uitmuntende

gratiën van voorkeur door dit middel bekomen! En bijzonder hoeveel wonderbare genezingen verkregen door de kracht der olie, die te Tours gedurig brandt voor het H. Beeld!

Men bemerkte wel, dat de Zaligmaker in geen enkel deel van zijn lichaam, zooveel mishandelingen, beleedigingen en hoon geleden heeft, dan in zijn beminnelijk Aanschijn. Geene omstandigheid van zijn lijden, is zoo duidelijk voorzeggd geweest door de Profeten noch zoo nauwkeurig verhaald door de Evangelisten. Al die bijzonderheden zijn alleenlijk in de H. Schrift aangeteekend, door eene zonderlinge schikking van God. Zij zetten ons welsprekend aan, om, onder de verschillende mysteriën van het bitter lijden des Zaligmakers eene voorname plaats te geven aan de vernederingen en de smarten van zijn allerheiligste Aanschijn.

Christenen, die de glorie Gods en de zaligheid des naasten ter harte neemt, eert met diepen eerbied, aanbidt met een volkomen betrouwen, het bloedig en vernederd Aanschijn van uwen Verlosser. Offert aan den eeuwigen Vader, tot herstelling van de goddeloosheden der wereld, dit aanbiddelijk Aanschijn met zijne droefheid, zijne tranen, zijne wonden, zijn bloed, zijne versmadingen. Daardoor zult gij Gods gramschap bedaren, en de bekeering uwer verdoolde broeders verwerven: gij zult veel bijdragen tot den zegepraal der Kerk en het welvaren van het land, en gij zult deelachtig worden, van de schoone belooning die onzen Heer belooft.

BELOFTEN

VAN ONZEN HEER JEZUS-CHRISTUS TEN VOORDEELE
DERGENEN DIE ZIJN H. AANSCHIJN VEREEREN.

1. Zij zullen in zich, door de indrukking mijner menschheid, een levendigen glans mijner Godheid ontvangen, en in het diepste der ziel, zullen zij er door verlicht worden, zoo dat zij, door de gelijkheid met mijn Aanschijn, meer dan vele anderen, in de eeuwigheid zullen schitteren. (*H. Gertrudis, Openbaringen 4de boek 7e Hooftdeel.*)

2. De H. Mechtildis, aan onzen Heer vragende, dat degenen die zijn H. Aanschijn vereeren, nooit zouden beroofd worden van zijn aangenaam gezelschap, kreeg tot antwoord: „Geen enkele zal van mij gescheiden zijn.” (*H. Mechtildis van de Goddelijke genade. 1ste Boek 13de Hoofddeel.*)

3. „Onze Heer zegde zuster Maria van St. Peter, heeft mij beloofd, de trekken zijner goddelijke gelijkenis te prenten, in de zielen dergenen die zijn H. Aanbiddeijk aanschijn zullen vereeren.” (21 Januari 1847). „Dit aanbiddeijk Aanschijn, is als de stempel der Godheid, die de kracht heeft, om in de zielen, die het vereeren, het beeld Gods op nieuw te prenten” (6 November 1845).

4. Door mijn heilig Aanschijn, zult gij wonderen doen. (*Onze Heer aan Zuster Maria van Sint Peter, 27 October 1845.*)

5. Gij zult door mijn H. Aanschijn de zaligheid van vele zondaars bekomen. Door

dit offer zal u niets geweigerd worden. Wistet gij hoe aangenaam mijn Aanschijn aan mijnen Vader is! (22 November 1846).

6. „Evenals men in een koninkrijk verkrijgt al wat men verlangt, met een geldstuk dat het afbeeldsel des vorsten draagt, zoo ook zult gij met het kostbaar deel mijner heilige menschheid, dat is met zijn aanbiddeljk Aanschijn, in het rijk der hemelen bekomen, al wat gij zult verlangen. (29 October 1845.)

7. „Al wie mijn H. Aanschijn, in geest van eerherstel zal vereeren zal daarin het werk doen dat de godvruchtige Veronica gedaan heeft.’ (27 October 1845).

8. Volgens de zorg die gij zult hebben om mijn afbeeldsel, door de godslasteraars misvormd, te vereeren, zal ik zorgen voor het uwe, dat door de zonde misvormd is; ik zal er mijn beeld op nieuw in prenten, en ik zal het zoo schoon maken als het was onmiddellijk na het H. Doopsel (Onze Heer aan Zuster Maria van Sint Peter, 3 November 1845).

9. Onze Heer heeft mij beloofd, „zegt nog Zuster Maria van Sint Peter, aan al degenen die dit werk van eerherstel door woorden, gebeden of schriften zouden voorstaan,” dat Hij hen zou verdedigen bij zijnen Vader, dat Hij bij hunnen dood, het aanschijn hunner ziel zal afwasschen van de vlekken der zonde, en hun hare eerste schoonheid zal wedergeven. (12 Maart 1846.)

1072023

BLADWIJZER.

BLADZ.

Aan de vrienden van het H. Aanschijn.	III.
I Zijne jeugd.	1
II Zijne Komst te Tours	9
III Dood van zijne dochter.	13
IV De Zusterkens der Armen.	20
V De Nachtelijke Aanbidding.	23
VI Het Werk ter eere van den H. Martinus.	27
VII De Vereering van het H. Aanschijn.	31
VIII Dood van zijne moeder	48
IX Een Overzicht over zijne deugden.	55
X Zijne Liefdadigheid.	62
XI Zijne Oefeningen van godsvrucht en alles wat er betrekking op heeft.	68
XII Zijne laatste jaren en zijn dood.	72

WERK VAN HET H. AANSCHIJN.

XIII De Kapel van het H. Aanschijn.	80
XIV De Priesters van het H. Aanschijn.	85
XV De Broederschap van het H. Aanschijn.	90
Onderrichting over het H. Aanschijn.	99
Beloften	102

